

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

ΖΑΧΟΥ
ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2009

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1. Έννοια της επιχείρησης	1
2. Είδη εταιρειών	2
2.1 Ατομικές εταιρείες	2
2.2 Εταιρικές εταιρείες	2
3. Επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου	3

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Έννοια και χαρακτηριστικά	5
1.1 Έννοια ατομικής εταιρείας	5
1.2 Χαρακτηριστικά ατομικών εταιρειών	5
2. Σύσταση ατομικής εταιρείας	6
2.1 Λογιστική διαδικασία ίδρυσης ατομικής εταιρείας	8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Μετατροπές εταιρειών	9
1.1 Γενικά περί μετατροπής εταιρειών	9
1.2 Λόγοι που προκαλούν την μετατροπή – Πλεονεκτήματα	10

2. Μετατροπή ατομικής εταιρείας σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	11
3. Μετατροπή ατομικής εταιρείας σε Ανώνυμη Εταιρεία	13
3.1 Διαδικασία μετατροπής ατομικής εταιρείας σε ανώνυμη Εταιρεία	13
3.1.1 Σύνταξη ισολογισμού της μετατρεπόμενης εταιρείας	17

**ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
ΟΜΟΡΡΥΘΜΕΣ ΚΑΙ
ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ
ΟΜΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (Ο.Ε.)**

1. Έννοια, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά ομόρρυθμης Εταιρείας	18
1.1 Έννοια Ο.Ε.	18
1.2 Προσωπικότητα Ο.Ε.	18
1.3 Χαρακτηριστικά της Ο.Ε.	19
2. Σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας	20
2.1 Προϋποθέσεις Σύστασης Ο.Ε.	20
2.2 Διαδικασία σύστασης Ο.Ε.	20
2.2.1 Το καταστατικό	23
2.2.2 Υπόδειγμα καταστατικού	25
2.3 Δημοσίευση καταστατικού	26
3. Λογιστική διαδικασία σύστασης ομόρρυθμης εταιρείας	26
3.1 Κατηγορία λογιστικών βιβλίων	26
3.2 Είδη εισφορών	26
3.3 Παράδειγμα λογιστικών εγγραφών σύστασης Ο.Ε.	27

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (Ε.Ε.)**

1. Έννοια, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά ετερόρρυθμης Εταιρείας	32
1.1 Έννοια και προσωπικότητα Ε.Ε.	32
1.2 Χαρακτηριστικά Ε.Ε.	32
2. Εταιρική επωνυμία Ε.Ε.	33
3. Εταιρικές εισφορές Ε.Ε.	33
4. Σύσταση ετερόρρυθμης εταιρείας	34
4.1 Σύσταση, προϋποθέσεις και διαδικασία σύστασης Ε.Ε.	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1. Μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)	35
1.1 Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία	35
1.2 Διαδικασία μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε.	36
2. Μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)	38
2.1 Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία	38
2.2 Διαδικασία μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Α.Ε.	39

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

1. Έννοια, δημοσιότητα, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά Εταιρείας περιορισμένης ευθύνης	40
1.1 Έννοια Ε.Π.Ε.	40
1.2 Δημοσιότητα	40
1.3 Προσωπικότητα	41

1.4	Χαρακτηριστικά	Ε.Π.Ε.
.....	41	
1.4.1	Εταιρικά	μερίδια
.....	42	
2.	Σύσταση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης	42
2.1	Προϋποθέσεις	Σύστασης Ε.Π.Ε.
.....	42	
2.2	Διαδικασία	σύστασης Ε.Π.Ε.
.....	43	
2.2.1	Το καταστατικό	46
3.	Έναρξη εργασιών, Θεώρηση βιβλίων, Τηρούμενα βιβλία εταιρείας και Λογιστική διαδικασία σύστασης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης	47
3.1	Έναρξη εργασιών – Θεώρηση βιβλίων	47
.....	47	
3.2	Τηρούμενα βιβλία από την	Ε.Π.Ε.
.....	48	
3.3	Παραδείγματα λογιστικών εγγραφών συστάσεως	Ε.Π.Ε.
.....	50	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1.	Μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)	53
1.1	Έννοια της μετατροπής της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.	53
.....	53	
1.2	Ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τη μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.	54
.....	54	
1.3	Διαδικασία μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.	55
.....	55	

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

1.	Δημοσιότητα Α.Ε. – Υπόδειγμα Ανακοινώσεως	56
1.1	Δημοσιότητα	Ε.Π.Ε.
.....	56	

1.2	Προσωπικότητα		Ε.Π.Ε.
		58	
1.3	Χαρακτηριστικά		Α.Ε.
		58	
2.	Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας		59
2.1	Προϋποθέσεις	Σύστασης	Α.Ε.
		59	
2.2	Διαδικασία	σύστασης	Α.Ε.
		59	
2.2.1	Το καταστατικό		62
3.	Έναρξη εργασιών, Θεώρηση βιβλίων, Τηρούμενα βιβλία και		
	Λογιστική διαδικασία σύστασης ανώνυμης εταιρείας		64
3.1	Έναρξη εργασιών	– Θεώρηση βιβλίων	
			64
3.2	Τηρούμενα βιβλία	από την	Α.Ε.
			65
3.3	Παραδείγματα λογιστικών εγγραφών	συστάσεως	Α.Ε.
			66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1.	Μετατροπή ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.) σε εταιρεία		
	περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)		69
1.1	Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία		69
1.2	Διαδικασία μετατροπής	Α.Ε. σε	Ε.Π.Ε.
			70
	ΕΠΙΛΟΓΟΣ		71

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Έννοια της επιχείρησης

Μπορούμε να ορίσουμε, γενικά, την επιχείρηση ως ένα αυτοτελή οργανισμό⁽¹⁾, ο οποίος με σειρά πράξεων και ενεργειών, οικονομικής φύσεως, αποβλέπει στον εφοδιασμό της αγοράς με αγαθά ή υπηρεσίες, με σκοπό το κέρδος.

Από τον ορισμό αυτό, που δίνει η οικονομική επιστήμη, αλλά δεν είναι ο μόνος, συνεπάγεται ότι:

Α) Η επιχείρηση πρέπει να είναι συνταγμένη σε ένα οργανικό σύνολο, το οποίο επιδιώκει και εκτελεί σειρά οικονομικών πράξεων με συνέπεια και ορισμένο σκοπό.

Β) Οι πράξεις και οι ενέργειες της επιχείρησης έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Συνεπώς, οργανισμοί ακόμη και ολόκληροι δεν είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως αποτελούντες επιχειρήσεις, εφόσον στην όλη συμπεριφορά τους δεν προέχει το οικονομικό στοιχείο.

Γ) Οι πράξεις της επιχείρησης (μεταξύ των οποίων και κυρίως η παραγωγή) διενεργούνται για λογαριασμό της απρόσωπης αγοράς. Άρα η έκβαση αυτών είναι αβέβαιη και σ' αυτό ακριβώς συνιστάται ο επιχειρηματικός κίνδυνος.

Δ) Το κίνητρο των επιχειρηματικών πράξεων είναι το κέρδος, το οποίο – κατά τις γνωστές θεωρίες της φιλελεύθερης οικονομικής σχολής - καλύπτει την αμοιβή του ιδίου κεφαλαίου, την εξασφάλιση αυτού από τον επιχειρηματικό κίνδυνο, την ανταμοιβή του επιχειρηματία για τους κόπους που καταβάλλει κτλ.

Ε) Η επιχείρηση – και όταν είναι νομικώς άτυπη - έχει οικονομική αυτοτέλεια. Αυτό σημαίνει ότι τίθενται στη διάθεσή της και προς εκπλήρωση του σκοπού της, ορισμένα μέσα, τα κεφάλαια αυτής.

Πολύ κοντά με τον παραπάνω ορισμό βρίσκεται και η νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων, σύμφωνα με την οποία, ως επιχείρηση νοείται, κατά τα διδάγματα της οικονομικής επιστήμης, το σύνολο των πραγμάτων, δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και πραγματικών καταστάσεων, τα οποία έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο (τον επιχειρηματία), που επιδιώκει την επίτευξη κερδοσκοπικού αποτελέσματος.

⁽¹⁾ Με τον όρο «οργανισμό» νοείται «οικονομική ενότητα»

2. Είδη εταιρειών

Με βάση το νομικό τύπο οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε 2 μεγάλες κατηγορίες:

Σε Ατομικές και
Σε Εταιρικές

2.1 Ατομικές εταιρείες

Η ατομική εταιρεία ταυτίζεται απόλυτα με το πρόσωπο του επιχειρηματία και είναι προσωποπαγής. Λόγω της μεγάλης διαχειριστικής ευελιξίας των ατομικών εταιρειών και της ευκολίας με την οποία λαμβάνονται οι επιχειρηματικές αποφάσεις, η μορφή της ατομικής εταιρείας ενδείκνυται κυρίως σ' αυτές, οι οποίες απαιτούν απόλυτη και ταχεία προσαρμογή στις συνεχείς μεταβολές που παρουσιάζει η αγορά λόγω των συνεχών διακυμάνσεων των τιμών.

2.2 Εταιρικές εταιρείες

Η εταιρική μορφή προκύπτει από τη συνεργασία περισσότερων ατόμων. Η σύμπραξη περισσότερων ατόμων μπορεί να οφείλεται είτε στη ανάγκη ενίσχυσης της επιχειρηματικής δράσης, είτε στην ανάγκη ενίσχυσης του κεφαλαίου της εταιρείας, είτε και των δύο.

Οι εταιρικές εταιρείες διακρίνονται:

- Σε Προσωπικές.

Οι οποίες υπάγονται στα εξής είδη:

- A) Αστική
- B) Αφανής ή συμμετοχική
- Γ) Ομόρρυθμη και
- Δ) Ετερόρρυθμη εταιρεία

- Σε εταιρείες κεφαλαίου.

Οι οποίες υπάγονται:

- A) Ανώνυμη
- B) Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
- Γ) Ετερόρρυθμη κατά μετοχές
- Δ) Συμπλοιοκτησία

- Σε Συνεταιριστικές ή Συνεργατικές εταιρείες

3. Επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου

Η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση θα εξετασθούν οι επιδιωκόμενοι σκοποί, τα διατεθειμένα μέσα και υπάρχουσες σχέσεις που συνδέουν τα προς τον συνεταιρισμό φυσικά πρόσωπα. Από τα κριτήρια αυτά θα προκύψει η επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρείας.

Α) Αστική εταιρεία. Υπάρχει αυτή η εταιρεία, στην οποία δύο ή περισσότεροι υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη, με κοινές εισφορές και κοινού σκοπού που δεν είναι πάντοτε οικονομικός. Η εταιρεία αυτή, που δεν είναι εμπορική, χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια αρκετά συχνά για την επιδίωξη μη κερδοσκοπικών σκοπών. Επειδή, όμως, οι εταιρείες αυτές επιδοτούνται πολλές φορές (μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) αποκτούν φορολογικό ενδιαφέρον.

Β) Αφανής ή συμμετοχική εταιρεία. Είναι εκείνη η οποία παρουσιάζει εταιρικούς δεσμούς μόνο μεταξύ των συμβαλλομένων, ενώ έναντι τρίτων δεν έχει καμία νομική προσωπικότητα. Η αφανής ή συμμετοχική εταιρεία είναι μια απλή εταιρική σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων, από τα οποία ο μιν διαχειριστής ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα, ενώ οι υπόλοιποι αφανείς εταίροι θέτουν σε κίνδυνο μόνο την εισφορά τους.

Γ) Ομόρρυθμη εταιρεία θα συστήσουν δύο φυσικά πρόσωπα που έχουν στενούς φιλικούς ή συγγενικούς δεσμούς και πλήρη εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Δεν θα πρέπει να υπάρχει η παραμικρή αμφιβολία του ενός για την ευθύτητα και την καλή πρόθεση και πίστη του άλλου. Δηλαδή, οι ομόρρυθμοι εταίροι θα πρέπει να ευθύνονται αλληλεγγύως, αδιαρέτως και απεριορίστως για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας τους. Τα παραπάνω ισχύουν και για τις περιπτώσεις που οι εταίροι είναι περισσότεροι των δύο.

Δ) Ετερόρρυθμη εταιρεία. Ο τύπος αυτός της προσωπικής εταιρείας προτιμάται, όταν μεταξύ των μελών της θα συμπεριληφθούν και πρόσωπα, τα οποία δεν επιθυμούν να ευθύνονται αλληλεγγύως και απεριορίστως, δηλαδή, με ολόκληρη την προσωπική τους περιουσία. Τα πρόσωπα αυτά θα μετάσχουν στην εταιρεία ως ετερόρρυθμα μέλη και θα ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Ε) Ανώνυμη εταιρεία. Είναι εκείνη στην οποία η συνεργασία των μετόχων δεν είναι προσωπική, αλλά κεφαλαιουχικού χαρακτήρα και αποτελεί τον πλέον εξελιγμένο εταιρικό τύπο της σύγχρονης οικονομικής ανάπτυξης.

Τα βασικά γνωρίσματα της ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

Το κεφάλαιο της εταιρείας είναι διηρημένο σε πολλά μικρά, ίσα μερίδια, τα οποία λέγονται μετοχές.

Κάθε μέτοχος ευθύνεται μέχρι του ποσού της μετοχής και μπορεί ελεύθερα να μεταβιβάσει το εταιρικό του μερίδιο σε άλλο πρόσωπο.

Στ) Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης. Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι ένας ενδιάμεσος εταιρικός τύπος ανάμεσα στις προσωπικές εταιρείες και τις ανώνυμες. Με τις προσωπικές μοιάζει ως προς το γεγονός ότι δέχεται την πλειοψηφία των προσώπων και με τις ανώνυμες μοιάζει στο ότι οι εταίροι της ευθύνονται μέχρι του ποσού του εταιρικού μεριδίου.

Στην Ε.Π.Ε. δεν υπάρχουν εταίροι με απεριόριστη ευθύνη και αυτό είναι πολύ σοβαρό πλεονέκτημα για τα μέλη της εταιρείας. Λείπει όμως, το στοιχείο της ελεύθερης μεταβατικότητας του εταιρικού μεριδίου.

Ζ) Ετερόρρυθμη κατά μετοχές. Το χαρακτηριστικό αυτού του εταιρικού τύπου είναι ότι τα μερίδια των ετερόρρυθμων εταίρων παριστάνονται με ονομαστικούς τίτλους, οι οποίοι μπορεί να μεταβιβασθούν συνολικά ή μερικά χωρίς να προκαλείται διαταραχή στην ύπαρξη και τη λειτουργία της εταιρείας. Η περίπτωση αυτή του εταιρικού τύπου είναι πολύ σπάνια.

Η) Συμπλοιοκτησία. Ο νόμος προβλέπει στο δεύτερο κεφάλαιο το θεσμό της συμπλοιοκτησίας, που ορίζεται ως η συνεκμετάλλευση πλοίου από τους συγκυρίους αυτού (άρθρο 10). Οι αποφάσεις για τα ζητήματα που αφορούν τη συμπλοιοκτησία λαμβάνονται με πλειοψηφία επί του συνόλου των μεριδίων. Η διαχείριση της συμπλοιοκτησίας μπορεί να ανατεθεί σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, συμπλοιοκτήτες ή μη (άρθρο 13). Έναντι των τρίτων ο διαχειριστής έχει την εξουσία να προβαίνει σε κάθε δικαιοπραξία συμφυή με τη διαχείριση της συμπλοιοκτησίας.

Οι συμπλοιοκτήτες συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημιές κατ' αναλογία της μερίδας του κάθε συμπλοιοκτήτη. Οι λογαριασμοί κλείνονται και τα κέρδη διανέμονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους. Έναντι των τρίτων οι συμπλοιοκτήτες ευθύνονται κατά το λόγο της μερίδας τους. Κάθε συμπλοιοκτήτης υποχρεούται να συνεισφέρει κατ' αναλογία της μερίδας του στις δαπάνες της συμπλοιοκτησίας, ενώ έχει τη δυνατότητα να εκποιεί ελεύθερα τη μερίδα του στο πλοίο (άρθρο 28).

Θ) Συνεταιριστικές ή Συνεργατικές εταιρείες. Οι εταιρείες συνεταιριστικού τύπου είναι εκείνες στις οποίες, τόσο ο αριθμός των συνεταίρων, όσο και τα συνεταιριστικά μερίδια, μπορεί να μεταβάλλονται χωρίς να διαλύεται ο συνεταιρισμός. Σκοπός του συνεταιρισμού είναι ο συνασπισμός ατόμων του ίδιου επαγγέλματος, με σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων τους.

Από την άποψη της ευθύνης των συνεταίρων, οι συνεταιρισμοί διακρίνονται σε περιορισμένης ευθύνης όπου τα μέλη τους ευθύνονται αλληλεγγύως προς τους δανειστές τους μέχρι του ποσού της μερίδας τους, και σε απεριόριστης ευθύνης όπου τα μέλη τους ευθύνονται απέναντι στους δανειστές τους απεριόριστα και αλληλεγγύως.

Ι) Επίσης, υπάρχει και η Κοινοπραξία, η οποία δεν αναφέρεται από το νόμο ρητά ως ένα είδος εταιρείας. Αλλά έχει πολλά κοινά στοιχεία με τις προσωπικές εταιρείες, κυρίως από λογιστικής και φορολογικής άποψης.

Είναι δηλαδή, ιδιότυπη επιχειρηματική δραστηριότητα, μια συνεργασία περισσότερων φορέων με χαλαρό δεσμό και που σκοπό έχει τη συγκέντρωση μέσων για την ανάληψη έργων, τα οποία δυσκολεύονται να αναλάβουν τα μέλη της μεμονωμένα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1. Έννοια και χαρακτηριστικά

1.1 Έννοια ατομικής εταιρείας

Η ατομική εταιρεία ταυτίζεται απόλυτα με το πρόσωπο του επιχειρηματία και είναι προσωποπαγής. Λόγω της μεγάλης διαχειριστικής ευελιξίας των ατομικών εταιρειών και της ευκολίας με την οποία λαμβάνονται οι επιχειρηματικές αποφάσεις, η μορφή της ατομικής εταιρείας ενδείκνυται κυρίως σ' αυτές, οι οποίες απαιτούν απόλυτη και ταχεία προσαρμογή στις συνεχείς μεταβολές που παρουσιάζει η αγορά λόγω των συνεχών διακυμάνσεων των τιμών.

Η μορφή αυτή είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη. Κύριο πλεονέκτημά της είναι η μεγάλη ευελιξία ως προς τις επιχειρηματικές αποφάσεις που αφορούν στο είδος της δραστηριότητας, στην επιλογή των τεχνικών μεθόδων και, ως ένα βαθμό, στο μέγεθος της παραγωγής. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι ουσιώδη, κυρίως για τις μικρές και μέσου μεγέθους αγροτικές, βιοτεχνικές και εμπορικές επιχειρήσεις, στις οποίες η προσωπική επίβλεψη και πρωτοβουλία είναι μεγάλης σημασίας. Όταν όμως το είδος της δραστηριότητας επιβάλλει την ανάπτυξη μεγάλου μεγέθους, τότε η εταιρική μορφή της επιχείρησης είναι συχνά η πιο κατάλληλη.

1.2 Χαρακτηριστικά ατομικών εταιρειών

Τα βασικά χαρακτηριστικά των ατομικών εταιρειών είναι τα εξής :

A) Είναι πολύ εύκολη η δημιουργία τους διότι δεν υπάρχουν χρονοβόρες διαδικασίες.

- Β) Δεν υπάρχει ανάγκη επένδυσης κάποιου κατ' ελάχιστον απαιτούμενου κεφαλαίου.
- Γ) Ο επιχειρηματίας είναι ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης και έχει όλη την ευθύνη για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της.
- Δ) Ο επιχειρηματίας καρπώνεται αποκλειστικά τα κέρδη.
- Ε) Οι απαιτήσεις των πιστωτών της επιχείρησης και του Δημοσίου ικανοποιούνται με τα περιουσιακά στοιχεία τόσο της επιχείρησης όσο και της κινητής και ακίνητης περιουσίας του ιδιοκτήτη.
- Στ) Ο επιχειρηματίας διοικεί την επιχείρηση, εξασφαλίζει κεφάλαιο, αναλαμβάνει τους κινδύνους, υφίσταται τις ζημιές και πληρώνει όλους τους φόρους.

2. Σύσταση ατομικής εταιρείας

Για να συσταθεί μία ατομική εταιρεία θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες διαδικασίες, οι οποίες είναι:

1) *Να υπάρχει ή να εξερευνηθεί ο ΧΩΡΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ της.*

Η ύπαρξη επαγγελματικής εγκατάστασης αποδεικνύεται με ένα μισθωτήριο συμβόλαιο το οποίο έχει τη μορφή Ιδιωτικού Συμφωνητικού και αναγράφει εκτός από τα συμβαλλόμενα μέρη (εκμισθωτή - ιδιοκτήτη και μισθωτή - ενοικιαστή) και τις διευθύνσεις τους, τη διάρκεια της μίσθωσης, το μηνιαίο μίσθωμα (ενοίκιο) και τις συμφωνημένες αναπροσαρμογές του, το ποσό της εγγύησης που καταβλήθηκε στον εκμισθωτή, τη συμφωνημένη χρήση του μίσθιου (καταστήματος ή γραφείου) από το νέο επιχειρηματία και τους λοιπούς όρους που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ των μερών.

Το μισθωτήριο συμβόλαιο συντάσσεται σε τρία αντίγραφα, ένα για κάθε συμβαλλόμενο και ένα για να κατατεθεί στην αρμόδια Οικονομική Εφορεία. Το μισθωτήριο συμβόλαιο, με επιμέλεια ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη, θεωρείται από την αρμόδια Οικονομική εφορεία (Δ.Ο.Υ.) μέσα σε 30 ημέρες από την υπογραφή του και τα μέρη λαμβάνουν από ένα αντίγραφο του νόμιμα θεωρημένο.

2) *ΑΣΦΑΛΙΣΗ στο Υποχρεωτικό Ασφαλιστικό Ταμείο ή στο ΟΑΕΕ.*

3) *ΒΕΒΑΙΩΣΗ από το οικείο Επιμελητήριο "για το δικαίωμα χρήσης της Επωνυμίας και του Διακριτικού Τίτλου" που θα χρησιμοποιηθεί στην εταιρεία.*

Σημείωση:

- α) Η Βεβαίωση εκδίδεται από το οικείο (ανάλογα με τη δραστηριότητα της εταιρείας) Τμήμα του αρμόδιου Επιμελητηρίου (Εμπορικό, Βιομηχανικό, Βιοτεχνικό, Επαγγελματικό κλπ) γιατί, σύμφωνα με το άρθρ. 7 παρ. 1 εδάφ. β Ν 2081/92: "Οι Δ. Ο. Υ είναι υποχρεωμένες να

μην χορηγούν σε φυσικά πρόσωπα βεβαιώσεις υποβολής δήλωσης έναρξης δραστηριότητας, αν αυτά δεν τους προσκομίσουν βεβαίωση ελέγχου της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο επιμελητήριο".

- β) Για να εκδοθεί από το Επιμελητήριο βεβαίωση για κάποια επωνυμία ή διακριτικό τίτλο, θα πρέπει να διαφέρει κατά τρόπο ευδιάκριτο από άλλες/ους εγγεγραμμένες/ους στα αυτά βιβλία (αρθρ. 4 παρ. 5 Ν. 1089/80) , γι' αυτό θα πρέπει, να έχει ερευνηθεί (κατά την ίδρυση της επιχείρησής σας) στο Επιμελητήριο, αν η επωνυμία ή ο διακριτικός τίτλος, που προτίθεστε να χρησιμοποιήσετε, χρησιμοποιούνται ήδη ή έχουν καταχωρηθεί και κατοχυρωθεί από άλλη εταιρεία.
- γ) Έντυπο αιτήσεως, για τη χορήγηση της βεβαίωσης, μαζί με σχετικές οδηγίες χορηγούνται από το τμήμα μητρώου του Επιμελητηρίου.

4) ΒΕΒΑΙΩΣΗ "Έναρξης Δραστηριότητας" και ΑΦΜ από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., στην περιφέρεια της οποίας θα εγκατασταθεί ή υπάγεται η εταιρεία.

5) ΕΓΓΡΑΦΗ στο οικείο ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ.

Γιατί:

- α) Η εγγραφή στο οικείο Επιμελητήριο είναι υποχρεωτική.
- β) Θα πρέπει να πάρετε "Πιστοποιητικό Εγγραφής και καταβολής ή διακανονίσεως των ετήσιων εισφορών" από το οικείο Επιμελητήριο (το οποίο σύμφωνα με την παρ. 1 εδάφ. α αρθρ. 4 του Ν. 2081/92, θα χρησιμοποιήσετε στη Δ.Ο.Υ. για τη θεώρηση των βιβλίων και στοιχείων της εταιρείας σας).

6) ΘΕΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ και ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ του ΚΒΣ, από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., στην περιφέρεια της οποίας θα εγκατασταθεί ή υπάγεται η εταιρεία, τα οποία συνήθως είναι, το Βιβλίο Εσόδων και Εξόδων και το Βιβλίο (μυλοκ) Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών.

7) ΕΚΔΟΣΗ "Άδειας Λειτουργίας", όπου απαιτείται να εκδοθεί για τις περιπτώσεις άσκησης από την εταιρεία συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά:

1. Χώρος εγκατάστασης (μισθωτήριο συμβόλαιο)
2. Εγγραφή επιτηδεύματι σε Ταμείο Κύριας Ασφάλισης (ΟΑΕΕ) και Ασφαλιστική ενημερότητα
3. Βεβαίωση από το αρμόδιο Επιμελητήριο για την εγγραφή και για το δικαίωμα χρήσης Επωνυμίας
4. Βεβαίωση εργοδοτικών εισφορών από το Ι.Κ.Α.
5. Αίτηση από το Μητρώο Επιμελητηρίου
6. Φωτοτυπία βεβαίωσης έναρξης δραστηριότητας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

7. Φωτοτυπία ταυτότητας (για αλλοδαπούς εκτός χωρών της Ε.Ε. φωτοτυπία της άδειας παραμονής και της άδειας εργασίας).

2.1 Λογιστική διαδικασία ίδρυσης ατομικής εταιρείας

Ο Πάγκαλης Στέργιος αποφασίζει να ιδρύσει στις 10.03.07 μια ατομική εταιρεία με γ' κατηγορίας βιβλία και καταθέτει σε αυτήν ως αρχικό κεφάλαιο 100.000,00€. Έτσι η λογιστική διαδικασία ίδρυσης της ατομικής θα είναι η εξής:

10.03.07	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07.0000 Ατομικός λογ/σμός Πάγκαλη 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40.07.0000 Ατομικό κεφάλαιο Πάγκαλη Εγγραφή κάλυψης κεφαλαίου ατομ/κής εταιρείας	100.000,00	100.000,00
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ 38.00.0000 Ταμείο 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 33.07.0000 Ατομικός λογ/σμός Πάγκαλη Καταβολή εισφοράς του Πάγκαλη σε μετρητά στο ταμείο ως κεφάλαιο έναρξης της εταιρείας	100.000,00	100.000,00

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Μετατροπές εταιρειών

1.1 Γενικά περί μετατροπής εταιρειών

Όταν λέμε ‘μετατροπή’ εννοούμε ότι η εταιρεία συνεχίζει να λειτουργεί στο εξής με άλλη νομική μορφή, χωρίς να προηγηθεί εκκαθάριση της εταιρείας αυτής.

Συχνά οι εταιρείες αλλάζουν νομική μορφή, όπου η αλλαγή αυτή μπορεί να γίνει είτε με μετατροπή (π.χ. ατομική εταιρεία που μετατρέπεται σε προσωπική ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμη εταιρεία), είτε με συγχώνευση (π.χ. δύο ή περισσότερες εταιρείες συγχωνεύονται σε μία εταιρεία). Πρόσφατα, με το Π.Δ. 498/87, εισήχθη και ο θεσμός διάσπασης των ανωνύμων εταιρειών, που επιφέρει επίσης αλλαγή στην νομική μορφή των εταιρειών, αφού δημιουργεί νέα νομικά πρόσωπα.

Η πιο συνηθισμένη μορφή μετατροπής είναι η μετατροπή εκείνη από ατομική εταιρεία ή από άλλου είδους εταιρεία σε Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. Η μετατροπή αυτού του είδους έχει και φορολογικές απαλλαγές σύμφωνα με το Ν. 2166/93, ως κίνητρο για το σχηματισμό επιχειρήσεων μεγάλου κεφαλαίου όπως είναι π.χ. αυτές των Α.Ε. κτλ. Δεν προβλέπεται από το Ν. 2190/20 (για τις Α.Ε.) ούτε και από το Ν. 3190/55 (για τις Ε.Π.Ε.) μετατροπή Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. σε προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. ή Ε.Ε.).

Μία ατομική ή η προσωπική εταιρεία (Ο.Ε. και Ε.Ε.) μπορεί να μετατραπεί σε οποιαδήποτε άλλο είδος εταιρείας κάθε στιγμή. Κατά την μετατροπή, αυτός που έχει την ατομική εταιρεία, μπορεί να εισφέρει ή μόνο το ενεργητικό ή το ενεργητικό και το παθητικό της εταιρείας του ή και μετρητά επιπλέον. Οι άλλοι που θα συμμετάσχουν στην νέα εταιρεία μπορούν να εισφέρουν της εισφορές τους σε μετρητά ή και σε είδος.

Η μετατροπή σε Α.Ε. μπορεί να γίνει σύμφωνα με το Ν. 2190/20 ή με βάση τις διατάξεις του Ν. 1297/72 (μέχρι 31/12/2008 άρθρο 25 παρ. 2 Ν. 3427/05) ή με βάση τα άρθρα 1-5 του Ν. 2166/93. Επίσης η μετατροπή εταιρειών άλλης νομικής μορφής σε Ε.Π.Ε. γίνεται με βάση το Ν. 3190/55 ή με βάση το Ν. 2166/24.08.93.

Σε περίπτωση μετατροπής εταιρείας, η προερχόμενη από το μετασχηματισμό εταιρεία έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Κ.Β.Σ. που είχε η εταιρεία που μετασχηματίστηκε (Ν. 2166/93 άρθρο 21 παρ. 5). Δηλαδή η εταιρεία που προέρχεται από την μετατροπή έχει υποχρέωση και πρέπει να τηρήσει αμέσως βιβλία αποθήκης εφόσον η εταιρεία που μετατράπηκε είχε τέτοια υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης. Επίσης, σε περίπτωση μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. οι εκκρεμείς δίκες της Ε.Π.Ε. συνεχίζονται στο όνομα της Α.Ε. Τα ίδια ισχύουν (υποχρεώσεις τήρησης αποθήκης, εκκρεμείς δίκες κτλ.) και στην περίπτωση που μια Α.Ε. μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε.

Σε περίπτωση μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. με βάση του άρθρου 67 του Ν.2190/20, δεν συνεπάγεται μεταβολή φορέα και κατά συνέπεια, για τη μεταβίβαση της περιουσίας (ενεργητικού και παθητικού) είτε αυτή γίνεται με το συμβόλαιο μετατροπής είτε μεταγενέστερα με συμπληρωματική συμβολαιογραφική πράξη, δεν οφείλεται φορέας μεταβίβασης ακινήτων (Εγκ. Υπ. Οικ. 1035603/238/Β0013/Πολ 1122/31.03.93).

Όταν η Α.Ε. ή η Ε.Π.Ε. προέρχεται από άλλου είδους εταιρεία, τότε επιτρέπεται να καταχωρούνται τα έξοδα Α' εγκατάστασης και οι αγορές που γίνονται μέχρι τη σύσταση της Α.Ε. ή της Ε.Π.Ε. σε διακεκριμένους λογαριασμούς των βιβλίων που τηρούνται από την μετατρεπόμενη εταιρεία. Οι έγγραφες αυτές θα μεταφερθούν τελικά στα βιβλία της συνιστώμενης Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. (Εγκ. Ε. 16455/Πολ. 264/6.8.69, άρθρου 10 παρ 2, 4 Εγκ Κ.Β.Σ.).

1.2 Λόγοι που προκαλούν την μετατροπή - Πλεονεκτήματα

Οι λόγοι που επιβάλλουν την αλλαγή του νομικού τύπου μιας εταιρείας είναι πολλοί. Π.χ. Μετατρέπεται μία προσωπική εταιρεία σε ανώνυμη εταιρεία, για να αποκτήσει περισσότερο βαρύνουσα εμφάνιση, μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα, αυξημένη εμβέλεια δράσεως κτλ. Μπορεί επίσης, να γίνει και μετατροπή εταιρείας σε διαφορετικό νομικό τύπο με σκοπό τον περιορισμό της ευθύνης του επιχειρηματία, την δημιουργία δυνατοτήτων εύκολης μεταβίβασης του κεφαλαίου κτλ. Έτσι, μία ατομική ή προσωπική εταιρεία μετατρέπεται σε ανώνυμη εταιρεία, για να μην ευθύνονται οι επιχειρηματίες πέραν των εισφορών τους ή για να μπορούν να μεταβιβάσουν εύκολα οι μέτοχοι τα εταιρικά τους μερίδια.

Έτσι, σε συντομία, έχουμε τα εξής πλεονεκτήματα μετατροπής:

- 1) Συγκέντρωση μεγαλύτερου κεφαλαίου με σκοπό την ανάπτυξη της εταιρείας και την επίτευξη νεότερων τεχνικοοικονομικών βελτιώσεων.
- 2) Αποφυγή των νομικών συνεπειών, που προβλέπονται από την αλληλέγγυα ευθύνη των εταίρων ή από την απεριόριστη ευθύνη του ατομικώς δρώντος επιχειρηματία.
- 3) Η επιθυμία να προσδοθεί στην εταιρεία νομικός τύπος πιο σύγχρονος και μεγαλύτερης διάρκειας ζωής.
- 4) Επίτευξη κατανομής των επιχειρηματικών κινδύνων.
- 5) Φορολογικά πλεονεκτήματα, κυρίως κληρονομικής φύσεως.

2. Μετατροπή ατομικής εταιρείας σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης

Η περίπτωση μετατροπής ατομικής επιχείρησης σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου (Εμπορικού Κώδικα και νόμου 3190/1955). Προβλέπεται μόνο η μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (άρθρο 53 Ν. 3190/1955). Από τις διατάξεις όμως του Ν. 1297/1972 και του Ν. 2166/1993 προβλέπεται η μετατροπή επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Συνεπώς και οι ατομικές επιχειρήσεις, κοινωνίες, κοινοπραξίες κ.λπ. μπορούν να μετατραπούν σε εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, αρκεί να διαθέτουν τις προϋποθέσεις που τάσσουν τα νομοθετήματα αυτά. Η διοίκηση έχει αποφανθεί ότι ακόμα και άτυπη εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε Ε.Π.Ε. με τις διατάξεις του Ν. 1297/1972 (Υπ. Οικ. Σ. 5741/1977).

Βεβαίως, στα νομοθετήματα αυτά δεν αναφέρεται ο θεσμός της μονοπρόσωπης Ε.Π.Ε., ο οποίος θεσπίστηκε μεταγενέστερα με την προσθήκη του άρθρου 43α του Ν. 3190/55 με το άρθρο 2 του ΠΔ 279/1993. Πράγματι με το εν λόγω άρθρο ορίζεται ότι η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται ολογράφως οι λέξεις «Μονοπρόσωπη εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» και με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου ορίζεται, ότι κατά τα λοιπά στη Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του ίδιου νόμου.

Επί του θέματος αυτού η διοίκηση με την 1033549/Πολ.1132/18.4.2002 εγκύκλιό της αποφάνθηκε ότι η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε. δεν είναι επιτρεπτή με τις διατάξεις του Ν. 1297/1972, διότι δεν ορίζεται ρητά τούτο στο άρθρο 1 αυτού (αναφέρεται απλώς η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και όχι η μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.), αλλά ούτε είναι εφικτή και με τις γενικές διατάξεις του Ν. 3190/1955, στον οποίο δεν προβλέπεται μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε Ε.Π.Ε.

ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του Ν. 297/1972, οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται επί μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής, σε ανώνυμη εταιρεία ή προς το σκοπό ίδρυσης ανώνυμης εταιρείας καθώς και επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων, οποιασδήποτε μορφής, εφόσον σε αυτές δεν περιλαμβάνεται ανώνυμη εταιρεία, σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή προς το σκοπό ίδρυσης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, ενώ η υπεραξία που προκύπτει δεν φορολογείται με την προϋπόθεση να εμφανιστεί απαραίτητα σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρείας μέχρι του χρόνου διάλυσής αυτής οπότε και φορολογείται κατά τον χρόνο της διάλυσης, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 106 του Ν. 2238/1994. Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει, ότι είναι δυνατή η μετατροπή με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν. 1297/1972 ατομικής επιχείρησης σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ενώ δεν προβλέπεται ρητά η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

2. Με τις διατάξεις του Ν. 3190/1955 περί εταιριών περιορισμένης ευθύνης προβλέπεται η μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (άρθρο 51), καθώς και η μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (άρθρο 53) . Αντίθετα, δεν προβλέπεται ρητά η μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

3. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 43α του Ν. 3190/1955, που προστέθηκαν με το άρθρο 2 του ΠΔ. 279/1993, ορίζεται, ότι η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης μπορεί να συσταθεί από ένα πρόσωπο ή να καταστεί μονοπρόσωπη, οπότε στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται ολογράφως οι λέξεις «ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

4. Εξάλλου, με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 43α του Ν. 3190/1955 ορίζεται, ότι κατά τα λοιπά για την Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου περί Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης.

5. Με την αριθμ. πρωτ. 1033459/10209/Β0012/Πολ.1132/18.4.2002 εγκύκλιό μας έγινε δεκτό από την υπηρεσία μας, ότι οι διατάξεις του Ν. 1297/1972 δεν έχουν εφαρμογή σε μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., λόγω της μη ρητής μνείας στο νόμο. Στη συνέχεια με την αριθμ. πρωτ. 1056093/10768/Β0012/Πολ.1086/15.6.2006 εγκύκλιό μας, η υπηρεσία μας έκανε δεκτό, ότι στις Μονοπρόσωπες Ε.Π.Ε. έχουν εφαρμογή οι γενικές διατάξεις περί Ε.Π.Ε. και δεν έχουν θεσπιστεί ειδικές διατάξεις που να

διαφοροποιούν τη μετατροπή σε Ε.Π.Ε. από εκείνη σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., ανακαλώντας τα όσα έγιναν δεκτά για το θέμα αυτό με την αριθμ. πρωτ. 1033459/10209/Β0012/Πολ. 1132/18.4.2002 εγκύκλιό μας.

6. Επίσης, με τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου (άρθρα 18-50), η σύσταση (ίδρυση) μιας νέας εταιρείας μπορεί να πραγματοποιηθεί όχι μόνο με την εξ ύπαρξης σύστασή της από τους ιδρυτές της, αλλά και με άλλους τρόπους σύστασης όπως η μετατροπή, η συγχώνευση και η διάσπαση της εταιρείας.

7. Από όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, συνάγεται, ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, που ασκούνται ατομικά από τον επιχειρηματία, μπορούν να μετατραπούν σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή σε μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.

Η μετατροπή αυτή εμπίπτει στις διατάξεις του Ν. 1297/1972, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του νομοθετήματος αυτού.

3. Μετατροπή ατομικής εταιρείας σε Ανώνυμη Εταιρεία

Η μετατροπή ατομικής επιχειρήσεως σε ανώνυμη εταιρία με την έννοια της καταχρηστικής μετατροπής (περιπτώσεις που δεν ρυθμίζονται ρητά από τον νόμο), δεν προβλέπεται μόνο από τις διατάξεις του Ν. 2190/1920 περί μετατροπής οικονομικών μονάδων σε ανώνυμη εταιρία, γιατί στο άρθρο 67 αυτού περιλαμβάνονται μόνο οι περιπτώσεις μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Α.Ε. Συνεπώς, η μετατροπή αυτή πρέπει να γίνει στο πλαίσιο των διατάξεων του νόμου αυτού περί συστάσεως νέας εταιρίας με εισφορές σε είδος με παράλληλη προσεπίκληση των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/72 ή του Ν. 2166/93.

3.1 Διαδικασία μετατροπής ατομικής εταιρείας σε ανώνυμη Εταιρεία

Η διαδικασία μετατροπής ατομικής εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία είναι η ακόλουθη:

1) Λήψη αποφάσεως για την μετατροπή.

Στις ατομικές εταιρείες την απόφαση παίρνει μόνος του ο επιχειρηματίας. Η απόφαση αυτή δεν υποβάλλεται σε κανένα τύπο ούτε σε δημοσίευση και γενικότερα σε δημοσιότητα, όπως απαιτείται στην περίπτωση μετατροπής εταιριών (Προσωπικών και Ε.Π.Ε.) σε ανώνυμη εταιρία.

2) Συγκρότηση επιτροπής άρθρου 9 Ν. 2190/20.

Μόλις αποφασισθεί η μετατροπή, η ενδιαφερόμενη εταιρεία υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια νομαρχία για τη συγκρότηση της προβλεπόμενης από το άρθρο 9 του Ν. 2190/20 επιτροπής εμπειρογνωμόνων, η οποία θα προβεί στην εκτίμηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης. Η αίτηση συνοδεύεται από πρόσφατο **ισολογισμό** (βλ. 2.1.1) και αναλυτικές καταστάσεις των πρωτοβάθμιων λογαριασμών (ακίνητα, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα, πρώτες ύλες, προϊόντα, πελάτες, γραμμάτια εισπρακτέα και πληρωτέα, υποχρεώσεις σε τράπεζες, προμηθευτές κτλ.

Η αίτηση για τη συγκρότηση της επιτροπής υποβάλλεται στην νομαρχία της έδρας της μετατρεπόμενης εταιρείας, αλλά μπορεί να υποβληθεί και στη νομαρχία της περιφέρειας στην οποία θα έχει την έδρα της η ανώνυμη εταιρεία που θα προέλθει από την μετατροπή.

Υπόδειγμα αίτησης

NOMAPXIA
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ημερομηνία.....

Κύριοι,

Θέμα: Συγκρότηση Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920.

Προκειμένου να μετατρέψουμε την ατομική εταιρεία μας σε ανώνυμη εταιρεία παρακαλούμε να συγκροτήσετε την προβλεπόμενη από το άρθρο 9 του Ν. 2190/1920 Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων, η οποία θα προβεί σε εκτίμηση της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού αυτής.

Μετά τιμής

Συνημμένα υποβάλλουμε:

- α)** Ισολογισμό της εταιρείας μας με ημερομηνία και,
β) αναλυτικές καταστάσεις (ισοζύγια ,κτλ.) όλων των πρωτοβάθμιων λογαριασμών.

3) Έκθεση εκτιμήσεως της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920.

Η επιτροπή θα συντάξει την έκθεσή της (στην οποία περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της μετατρεπόμενης εταιρείας

με τις αξίες που τους απέδωσε αυτή) και θα την υποβάλλει στην οικεία νομαρχία, κοινοποιώντας την ταυτόχρονα στην ενδιαφερόμενη εταιρεία.

Με βάση την έκθεση αυτή, η μετατρεπόμενη εταιρεία θα προσέλθει στον συμβολαιογράφο όπου θα συνταχθεί το συμβόλαιο σύστασης της νέας εκ μετατροπής εταιρείας (θα πρέπει να συμβληθεί και κάποιο άλλο φυσικό πρόσωπο εκτός από τον επιχειρηματία που εκπροσωπεί την μετατρεπόμενη εταιρεία, γιατί η σύσταση Α.Ε. απαιτεί τουλάχιστον δύο πρόσωπα).

4) Συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης ανώνυμης εταιρείας διά μετατροπής ατομικής εταιρείας.

Συμβολαιογραφικό έγγραφο απαιτεί ο νόμος και για την μετατροπή Ε.Π.Ε. και προσωπικών εταιριών Ο.Ε. και Ε.Ε. σε ανώνυμη εταιρία (αρθ. 67 Ν.2190/20)

και για την μετατροπή ατομικής εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία.

Το προαναφερόμενο συστατικό έγγραφο μπορεί να συνταχθεί σε συμβολαιογράφο της έδρας της εταιρείας ή και άλλης πόλης.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 §1 του Ν. 2190/1920, για τη σύσταση ανώνυμης εταιρίας απαιτείται η ανάληψη του κεφαλαίου της από δύο (2) τουλάχιστον ιδρυτές.

Έτσι, απαιτείται η σύμπραξη εκτός του επιχειρηματία και ενός ακόμη φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο θα συμμετάσχει έστω και με μια (1) μετοχή και το οποίο θα υπογράψει μαζί με τον επιχειρηματία το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρείας.

Στο συστατικό έγγραφο της εταιρίας περιλαμβάνεται και ολόκληρη η Έκθεση της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων του άρθρου 9 του Ν. 2190/1920.

5) Υποβολή συστατικού συμβολαίου της Α.Ε. στη Νομαρχία.

Στη Νομαρχία της έδρας της εταιρίας υποβάλλονται δύο (2) κυρωμένα αντίγραφα του προαναφερομένου συμβολαίου συστάσεως της ανώνυμης εταιρίας, με ένα απλό διαβιβαστικό έγγραφο, προς έγκριση.

Επίσης, μαζί με τα παραπάνω, υποβάλλονται και η βεβαίωση του οικείου Επιμελητηρίου για το δικαίωμα χρήσεως της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου της Α.Ε., καθώς και σχετική ανακοίνωση συστάσεως αυτής που θα δημοσιευθεί στο Φ.Ε.Κ. (Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως).

Υπόδειγμα συστατικού συμβολαίου

NOMAPXIA
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΕΝΤΑΥΘΑ

Ημερομηνία.....

Κύριοι,

Θέμα: Υποβολή για έγκριση συμβολαίου μετατροπής ατομικής επιχειρήσεως σε Α.Ε.

Υποβάλλουμε δύο (2) κυρωμένα αντίγραφα του υπ' αριθμό συμβολαίου του συμβολαιογράφου περί μετατροπής της ατομικής εταιρείας του σε ανώνυμη εταιρεία και παρακαλούμε να προβείτε στο σχετικό έλεγχο και έκδοση της κατά τον νόμον εγκριτικής αποφάσεως.

Μετά τιμής

6) Πληρωμή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου 1%

Μέσα σε δέκα πέντε 15 ημέρες από την υπογραφή του συμβολαίου πρέπει να καταβληθεί φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου. Ο φόρος θα υπολογιστεί με ποσοστό 1% επί του συνολικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας, επειδή επί του κεφαλαίου της μετατρεπόμενης ατομικής εταιρείας δεν έχει καταβληθεί τέτοιος φόρος.

Για την καταβολή του φόρου η εταιρεία υποβάλλει σχετική δήλωση σε τριπλούν σε έντυπο της υπηρεσίας, στην οποία επισυνάπτει ένα κυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας.

Σε περίπτωση που ο φόρος δεν καταβληθεί μέσα στην προαναφερόμενη προθεσμία των δέκα πέντε 15 ημερών, επιβάλλεται πρόστιμο.

7) Βεβαίωση οικείου Επιμελητηρίου για την επωνυμία.

Απαιτείται θεώρηση του Επιμελητηρίου επί ενός αντιγράφου του συμβολαίου συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας για το δικαίωμα χρήσεως της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου αυτής και χορήγηση σχετικής βεβαίωσης, η οποία συνοποβάλλεται στην νομαρχία.

8) Απόφαση Νομάρχη περί εγκρίσεως συστάσεως Α.Ε.

Η νομαρχία εκδίδει απόφαση έγκρισης σύστασης της Α.Ε. και του καταστατικού αυτής. Αντίγραφα της απόφασης θα στείλει η νομαρχία στην ενδιαφερόμενη εταιρεία και στο Εθνικό Τυπογραφείο μαζί με την ανακοίνωση που θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ανακοίνωση περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εκ μετατροπής Α.Ε., καθώς και τον αριθμό της εγκριτικής απόφασης της νομαρχίας και τον αριθμό του Μητρώου Α.Ε., όπου για την δημοσίευση της ανακοίνωσης στο Φ.Ε.Κ. απαιτείται παράβολο από τη Δ.Ο.Υ.

9) Δημοσιότητα συσταθείσας Α.Ε.

Η δημοσιότητα για την σύσταση της Α.Ε. είναι επιταγή των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 7α και 7β του Ν. 2190/ 1920. Σύμφωνα με αυτές, η δημοσιότητα στην οποία πρέπει να υποβληθεί η απόφαση του νομάρχη για την σύσταση της Α.Ε., περιλαμβάνει:

- α) Καταχώρηση της απόφασης του Νομάρχη για τη σύσταση της εταιρίας στο μητρώο ανωνύμων εταιριών που τηρείται στην Υπηρεσία Εμπορίου της Νομαρχίας
- β) Δημοσίευση ανακοινώσεως στο Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Η κτήσης της προσωπικότητας της Α.Ε. επέρχεται από την καταχώρηση της εγκριτικής απόφασης στο Μητρώο Α.Ε.

3.1.1 Σύνταξη ισολογισμού της μετατρεπόμενης εταιρείας

Πρώτη ενέργεια του επιχειρηματία που επιθυμεί να μετατρέψει την εταιρεία του σε ανώνυμη εταιρεία είναι να συντάξει ισολογισμό με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, εμπορική και φορολογική, προκειμένου να τον υποβάλει στην Νομαρχία μαζί με την αίτησή της για συγκρότηση Επιτροπής Εμπειρογνομόνων εκτιμήσεως της περιουσίας της μετατρεπόμενης εταιρείας.

Για τον ισολογισμό αυτόν, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

α) Όταν η εταιρεία τηρεί βιβλία τρίτης (Γ') κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Εφόσον η εταιρεία τηρεί βιβλία τρίτης (Γ') κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και έχει συντάξει και ένα ισολογισμό, η μετατροπή μπορεί να υπαχθεί στις ευνοϊκές διατάξεις του Ν. 2166/1993, εφόσον βέβαια συντρέχουν και οι άλλες προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος αυτός.

Στην περίπτωση που η μετατροπή μέλλει να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 2166/1993, η επιχείρηση οφείλει να διενεργήσει απογραφή και να συντάξει ισολογισμό μετατροπής.

Αλλά και στην περίπτωση που μετατροπή ήθελε υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1297/72, η εταιρεία οφείλει να συντάξει εξωλογιστικά ισολογισμό, όταν από της ημερομηνίας συντάξεως του προηγούμενου ισολογισμού έχει παρέλθει χρονικό διάστημα πέραν του εξαμήνου, ο οποίος να τεθεί υπόψη της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων.

Ο ισολογισμός πρέπει να συνοδεύεται με αναλυτικές καταστάσεις στις οποίες θα παρέχονται αναλύσεις όλων των περιληπτικών λογαριασμών και ειδικότερα:

- Τα αποθέματα πρέπει να αναλύονται κατ' είδος, ποσότητα και αξία κτήσεως τους.
- Τα πάγια πρέπει να αναλύονται κατά πάγιο και να αναφέρεται: η χρονολογία κτήσεως, οι διενεργηθείσες αποσβέσεις και η προτεινόμενη από την επιχείρηση τρέχουσα αξία του στοιχείου.

- Οι πελάτες, προμηθευτές, καταθέσεις και οι λοιποί περιληπτικοί λογαριασμοί πρέπει να αναλύονται σε αναλυτικά ισοζύγια.
- Τα γραμμάτια (εισπρακτέα, πληρωτέα) πρέπει να αναλύονται κατά γραμμάτιο (συναλλαγματική), το ίδιο και οι επιταγές (εισπρακτέες και πληρωτέες).

β) Όταν η εταιρεία δεν τηρεί βιβλία τρίτης (Γ') κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Στην περίπτωση αυτή η μετατροπή της εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 2166/1993, μπορεί όμως να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1297/1972.

Και στην περίπτωση αυτή η εταιρεία οφείλει να συντάξει εξωλογιστικά ισολογισμό και αναλυτικές καταστάσεις που αναφέραμε αμέσως παραπάνω στην προηγούμενη περίπτωση, με βάση τα τηρούμενα βιβλία δεύτερης (Β') ή πρώτης (Α') κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΜΟΡΡΥΘΜΕΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΟΜΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (Ο.Ε.)

1. Έννοια, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά ομόρρυθμης εταιρείας

1.1 Έννοια Ο.Ε.

Η έννοια της ομόρρυθμης εταιρείας προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 20 και 22 του Εμπορικού Νόμου που ορίζει: " Ομόρρυθμη είναι η εταιρεία που συνιστάται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων τα οποία

έχουν σκοπό να εμπορευούνται μαζί υπό εταιρική επωνυμία, και ευθύνονται απεριορίστως και αλληλεγγύως για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

Το άρθρο 784 του Αστικού Κώδικα, συμπλήρωσε τον παραπάνω ατελή ορισμό, προσθέτοντας ότι η ομόρρυθμη εταιρεία έχει δική της νομική προσωπικότητα. Συνέπεια αυτού είναι ότι έχει δική της νομική ύπαρξη, επωνυμία, έδρα, ιθαγένεια και δική της περιουσία.

Το άρθρο 741 του Αστικού Κώδικα προσδιορίζει ότι η επιδίωξη του κοινού σκοπού της εταιρείας, γίνεται με κοινές εισφορές των εταίρων.

1.2 Προσωπικότητα Ο.Ε.

Όπως σημειώθηκε και παραπάνω, τόσο η ομόρρυθμη όσο και η ετερόρρυθμη εταιρεία, έχουν δική τους νομική προσωπικότητα, δηλαδή αποτελούν νομικά πρόσωπα.

Η έναρξη της νομικής προσωπικότητας της προσωπικής εταιρείας επέρχεται με την κατά τον νόμον δημοσίευση του καταστατικού της στα ειδικά βιβλία του αρμόδιου Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας. Το πέρας αυτής επέρχεται από τη στιγμή που θα τελειώσει η εκκαθάριση της εταιρείας και η διανομή του καθαρού ενεργητικού στους πρώην εταίρους.

Η νομική προσωπικότητα της Ο.Ε. παραμένει αναλλοίωτη και όταν τροποποιηθεί το καταστατικό της, και εξακολουθεί μέχρι το πέρας της εκκαθαρίσεως για τις ανάγκες αυτής. Η ομόρρυθμη εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα με την δημοσίευση του καταστατικού της. Πριν συμβεί αυτό, δεν μπορεί να συμβάλλεται ούτε να γίνεται υποκείμενο δικαιωμάτων και σε περίπτωση που οι εταίροι της υπό σύσταση Ο.Ε. συνάψουν δικαιοπραξίες με τρίτους, γίνονται αυτοί (οι εταίροι) φορείς των σχετικών δικαιωμάτων, έστω και αν οι συναλλασσόμενοι απέβλεπαν στην εταιρεία.

Το γεγονός ότι η προσωπική εταιρεία αποτελεί νομικό πρόσωπο έχει ορισμένες νομικές συνέπειες, όπως, επωνυμία, έδρα, ιθαγένεια και όργανα (φυσικά πρόσωπα) που την εκπροσωπούν και διοικούν (διαχειρίζονται) τις εταιρικές υποθέσεις και την εταιρική περιουσία.

Έδρα της εταιρείας είναι ο τόπος που λειτουργεί η διοίκηση (διαχειριστές) αυτής. Κατά των διαχειριστών της προσωπικής εταιρείας μπορεί να διαταχθεί προσωπική κράτηση για απαιτήσεις εμπορικές ή από αδικοπραξία, σύμφωνα με το άρθρο 1047 § 3 του Κ.Π.Δ. (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας). Επίσης, η εταιρεία έχει την ικανότητα να αποκτά κυριότητα επί κινητών και ακινήτων πραγμάτων, αλλά και άλλα δικαιώματα. Τα ακίνητα της προσωπικής εταιρείας καταχωρούνται σε ειδική μερίδα του οικείου υποθηκοφυλακείου. Τέλος, έχει το δικαίωμα να επιδιώξει ικανοποίηση για ηθική βλάβη που υπέστη η προσωπικότητα της, καθώς επίσης, έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ως μέλος άλλης εταιρείας και να παρίσταται στο

δικαστήριο ως διάδικο μέρος, εκπροσωπούμενη από τους νόμιμους εκπροσώπους της.

1.3 Χαρακτηριστικά της Ο.Ε.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ομόρρυθμης εταιρείας είναι τα εξής :

- Α) Οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας ευθύνονται με όλη τους την περιουσία για τη δραστηριότητα και τα χρέη της εταιρείας, με αλληλέγγυα ευθύνη τους.
- Β) Δεν υπάρχει ανάγκη επένδυσης κάποιου κατ' ελάχιστον απαιτούμενου κεφαλαίου.
- Γ) Η επωνυμία της εταιρείας σχηματίζεται από τα ονόματα ενός ή όλων των εταίρων.
- Δ) Με τη λύση της εταιρείας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας .
- Ε) Η ομόρρυθμη εταιρεία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.
- Στ) Το 50% του ποσοστού των κερδών που αναλογεί στον κάθε εταίρο φορολογείται με συντελεστή 25% και το υπόλοιπο προστίθεται στο σύνολο όλων των άλλων φορολογητέων εσόδων του συγκεκριμένου ατόμου και το άθροισμα αυτό φορολογείται με βάση την κλίμακα φορολόγησης φυσικών προσώπων.
- Ζ) Οι ιδιοκτήτες της Ο.Ε. πρέπει να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, ασφαλισμένοι στο Ασφαλιστικό Ταμείο Ο.Α.Ε.Ε. (Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών, παλαιότερα Τ.Ε.Β.Ε.) και δεν είναι δυνατόν να εμφανίζονται και ως υπάλληλοι της εταιρείας. Η εισπραξη οποιασδήποτε αμοιβής τους από την εταιρεία τους γίνεται με την έκδοση Δελτίου Παροχής Υπηρεσιών που υποχρεούνται να διαθέτουν.

2. Σύσταση ομόρρυθμης εταιρείας

2.1 Προϋποθέσεις Σύστασης Ο.Ε.

Για την ίδρυση ομόρρυθμης εταιρείας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου υποχρεούνται αμοιβαίως στην επιδίωξη κοινού σκοπού (άρθρο 741, Αστικού Κώδικα).

Τα ιδρυτικά μέλη της ομόρρυθμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το

δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1329/83).

Συμμετοχή ανηλικού στην ίδρυση προσωπικής εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

Η σύμβαση της ομόρρυθμης εταιρείας (αλλά και της ετερόρρυθμης), πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως.

Το έγγραφο αυτό, δηλαδή το καταστατικό, με το οποίο αποδεικνύεται η εταιρική σύμβαση, δεν απαιτείται να είναι δημόσιο, αλλά μπορεί να είναι και ιδιωτικό.

Για τη σύσταση της προσωπικής εταιρείας, αρκεί το ιδιωτικό έγγραφο – δεν αποκλείεται όμως και η περίπτωση σύνταξης του συμβολαιογράφου.

Συμβολαιογραφικό έγγραφο, κατά τη σύσταση προσωπικής εταιρείας, απαιτείται οπωσδήποτε, όταν η εισφορά εταίρου περιλαμβάνει και εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου (άρθρο 369 Α.Κ.).

2.2 Διαδικασία σύστασης Ο.Ε.

Για να συσταθεί μία ομόρρυθμη εταιρεία θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες διαδικασίες, οι οποίες είναι:

1) Προέγκριση Επωνυμίας

Εφόσον έχουν επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας, και εφόσον γνωρίζετε τον σκοπό και τον τύπο της, είναι σκόπιμο να επισκεφθείτε το οικείο επιμελητήριο για να βεβαιωθείτε ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος δεν έχουν ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ομόρρυθμη Εταιρεία και είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου.

Για την διαδικασία αυτή χρειάζεται να συμπληρωθεί μια αίτηση και να κατατεθεί παράβολο των 5 ευρώ. Εάν η επιλεγμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος είναι αποδεκτά, το επιμελητήριο χορηγεί βεβαίωση Προέγκρισης Επωνυμίας. Στην περίπτωση που η επωνυμία έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλεγεί νέα επωνυμία.

Αν και η διαδικασία για την Προέγκριση Επωνυμίας δεν είναι υποχρεωτική, είναι χρήσιμο να γίνει πριν την σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, ώστε με βεβαιότητα να γνωρίζει ο επενδυτής ότι η επωνυμία που επέλεξε γίνεται αποδεκτή και δεν θα χρειαστούν εκ των υστέρων αλλαγές στο καταστατικό.

2) Σύνταξη Καταστατικού-Ιδιωτικού Συμφωνητικού

Στο στάδιο αυτό είναι αναγκαία η Σύνταξη του Ιδιωτικού Συμφωνητικού-Καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό αποτελεί το έγγραφο της συστάσεως της εταιρείας αλλά επίσης προδιαγράφει όλα τα

βασικά θέματα που αφορούν τις σχέσεις των μετόχων, τη διοίκηση της εταιρείας, θέματα σχετικά με τη διάρκεια ζωής της αλλά και τη διάλυσή της. Το καταστατικό (βλ. 2.2.1) υπογράφεται από όλους τους εταίρους και δεν χρειάζεται να συνταχθεί ή να υπογραφεί σε συμβολαιογράφο.

3) Έλεγχος Επωνυμίας

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της υπό σύσταση ΟΕ., σε δύο (2) αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας (εάν έχει λάβει τέτοιο ο επενδυτής από το επιμελητήριο) και μία σχετική αίτηση.

Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου.

4) Δ.Ο.Υ. έδρας

Μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβληθεί στη Δ.Ο.Υ. της έδρας, ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ.), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν. 1676/86).

Για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. είναι αναγκαία η προσκόμιση δύο (2) αντιγράφων του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα θεωρημένο από το επιμελητήριο), επιταγή με το προδιαγεγραμμένο ποσό, δήλωση Φ.Σ.Κ. εις διπλούν. Εκεί θα θεωρήσουν το καταστατικό και θα επιστραφούν το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο (2) αντίγραφα της δήλωσης Φ.Σ.Κ.

5) Ταμείο Νομικών και Ταμεία Προνοίας Δικηγόρων

Στη συνέχεια πρέπει να θεωρηθεί το καταστατικό στο ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων, όπου καταβάλλονται ποσό 0,5% και 1% επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

6) Πρωτοδικείο έδρας

Δύο (2) αντίγραφα του θεωρημένου καταστατικού από το επιμελητήριο, τη Δ.Ο.Υ. κατά την καταβολή του Φ.Σ.Κ., το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων, κατατίθενται στο Πρωτοδικείο έδρας για δημοσίευση. Η δημοσίευση αυτή αποτελεί την πράξη ίδρυσης-σύστασης της Ο.Ε.

7) Επιμελητήριο

Εντός δύο (2) μηνών από τη σύσταση της εταιρείας πρέπει να εγγραφεί η εταιρεία στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή αυτή πρέπει να προσκομισθούν δικαιολογητικά για τα οποία παίρνονται πληροφορίες στα κατά τόπους επιμελητήρια.

8) Δ.Ο.Υ. έδρας

Το επόμενο νήμα στη διαδικασία σύστασης της Ο.Ε. είναι η έναρξη εργασιών στην Δ.Ο.Υ. Στη συνέχεια, γίνονται οι απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων.

Για την έναρξη εργασιών απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Έντυπο έναρξης δραστηριότητας Μ3,
- καταστατικό θεωρημένο από το Πρωτοδικείο,
- βεβαίωση εγγραφής σε επιμελητήριο,
- βεβαίωση εγγραφής των μελών σε ασφαλιστικό φορέα (ΟΑΕΕ).

- Επίσης, θα ζητηθούν είτε το μισθωτήριο θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ. του ιδιοκτήτη, είτε, αν παραχωρήθηκε δωρεάν κάποιος χώρος για το σκοπό αυτό από τρίτους (πατέρας, μητέρα κλπ), συμβόλαιο ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση του εκχωρητή θεωρημένη από την Αστυνομία για δωρεάν παραχώρηση.

- Αν ο χώρος είναι ιδιόκτητος, απαιτείται το συμβόλαιο ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση ότι θα χρησιμοποιηθεί αυτός ως επαγγελματική έδρα της επιχείρησης.

- Τέλος, θα χρειαστούν εξουσιοδότηση (εφόσον την έναρξη κάνει κάποιος τρίτος εκτός των μελών).

- Για την θεώρηση βιβλίων και στοιχείων, απαιτείται φορολογική ενημερότητα από τα μέλη, υπεύθυνη δήλωση ότι τα μέλη δεν ήταν επιτηδευματίες, ή εάν είναι, βεβαίωση από τα τμήματα Κώδικα – ΦΠΑ - Έσοδα ότι δεν υπάρχουν οφειλές, και σημείωμα θεώρησης (έντυπο TAXIS B1) σε ένα (1) αντίτυπο για κάθε εγκατάσταση. Απαιτείται η παρουσία τουλάχιστον ενός Διαχειριστή.

2.2.1 Το καταστατικό

Το καταστατικό – χωρισμένο σε άρθρα και ίσως και σε κεφάλαια – περιέχει όλους τους όρους της συμφωνίας συστάσεως, λειτουργίας και λύσεως της εταιρείας. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τους ακόλουθους όρους:

- 1) **Άρθρο 1:** Τη σύσταση και τον τύπο της εταιρείας. Το πρώτο (1^ο) άρθρο του καταστατικού αρχίζει ως εξής: « Συνιστάται σήμερα ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία »
- 2) **Άρθρο 1:** Την επωνυμία. Κατά το άρθρο 21 του Ε.Ν. και μόνο τα ονόματα των εταιρών μπορούν να συστήσουν την εταιρική επωνυμία. Η θεωρία και η νομολογία δέχθηκαν ότι δεν είναι απαραίτητο να συμπεριλαμβάνονται στην επωνυμία όλα τα ονόματα των εταιρών. Στην πράξη επικράτησε να αναφέρονται στην επωνυμία μόνο ένα ή δύο ονόματα εταιρών με την προσθήκη των λέξεων « & Σία ».

Η επωνυμία είναι το όνομα του νομικού προσώπου της εταιρείας, το οποίο τη διακρίνει από τα νομικά πρόσωπα που την απαρτίζουν και με το οποίο εμφανίζεται η εταιρεία στις συναλλαγές της.

3) **Άρθρο 2: Η έδρα της εταιρείας.**

A) Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος_....., οδός αριθμός

B) Η εταιρεία με ομόφωνη απόφαση των διαχειριστών της, μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα στην ίδια ή άλλη πόλη, ακολουθούσα τη διαδικασία που ορίζει ο Κ.Β.Σ.

4) **Άρθρο 3: Σκοπός της εταιρείας.** Το άρθρο του καταστατικού που αναγράφει τον σκοπό της εταιρείας, πρέπει να αποδίδει το αντικείμενο των εργασιών αυτής. Δεν υπάρχει περιορισμός από το νόμο ως προς την ευρύτητα του περιεχομένου του σκοπού, αλλά για λόγους τάξεως και σοβαρότητας εμφανίσεως της εταιρείας η διατύπωση του σχετικού άρθρου οφείλει να είναι ευκρινής και σύμφωνη με το νόμο. Έτσι, δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνονται στον σκοπό της ομόρρυθμης εταιρείας εργασίες για τη διενέργεια των οποίων ο νόμος απαιτεί συγκεκριμένο τύπο εταιρείας. Εάν ο σκοπός της εταιρείας είναι αντίθετος με το νόμο ή τα χρηστά ήθη προκύπτει απόλυτη ακυρότητα αυτής.

5) **Άρθρο 4: Διάρκεια της εταιρείας.** Συνήθως, η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε ξεχωριστό άρθρο του καταστατικού και μάλιστα κατά τρόπο σαφή (π.χ. « Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται δεκαετής, αρχόμενη από σήμερα και λήγουσα την αντίστοιχη ημερομηνία του έτους ... »).

Η διάρκεια της εταιρείας μπορεί να είναι και αόριστη. Αόριστη διάρκεια είναι η εταιρεία και όταν δεν αναφέρεται στο καταστατικό καθόλου η διάρκεια αυτής ή η λήξη της εταιρείας.

6) **Άρθρο 5: Συμμετοχή των εταίρων στην εταιρεία.** Η προσωπική εταιρεία, ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη, συστήνεται με τις εισφορές των εταίρων, το ύψος των οποίων καθορίζει και την αναλογία συμμετοχής αυτών στην εταιρεία. Αν δεν συμφωνήθηκε η αναλογία συμμετοχής στο σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου, οι εταίροι υποχρεούνται σε καταβολή ίσων εισφορών. Αυτό όμως, σπανίως θα γίνει στην πράξη. Το σύνηθες είναι να ορίζονται στο καταστατικό επακριβώς οι εισφορές των εταίρων, τόσο κατά είδος, όσο και κατ' αξία.

7) **Άρθρο 6: Μεταβίβαση εταιρικής μερίδας.** Η μεταβίβαση της μερίδας ενός εταίρου σε πρόσωπο εκτός της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη και του άλλου εταίρου.

8) **Άρθρο 7: Διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας.** Το άρθρο 22 του Ε.Ν. αναφέρει ρητώς ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι που αναφέρονται στο καταστατικό, ευθύνονται αλληλεγγύως για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας, αν και αυτές μπορεί να έχουν αναληφθεί με την υπογραφή ενός μόνο εταίρου, που τίθεται κάτω από την εταιρική επωνυμία. Συνεπώς, ο ορισμός ενός ή περισσότερων εταίρων ως διαχειριστών δεν είναι απαραίτητος.

Ωστόσο, το άρθρο 43 του Ε.Ν. ορίζει ότι στην περιληψη του καταστατικού που δημοσιεύεται στο οικείο πρωτοδικείο πρέπει να περιέχονται και τα ονόματα των εταίρων που ορίστηκαν να διοικούν την εταιρεία και να υπογράφουν επ' ονόματι αυτής, δηλαδή των διαχειριστών.

9) **Άρθρο 8: Ισολογισμός, κέρδη, ζημιές της εταιρείας.** Κάθε χρόνο και στο τέλος αυτού η εταιρεία πρέπει να συντάσσει ισολογισμό και να προσδιορίζει το αποτέλεσμα (κέρδη ή ζημιές) των εργασιών της.

10) **Άρθρο 9: Λύση της εταιρείας.** Η εταιρεία λύεται με την πάροδο του χρόνου διάρκειας αυτής και εφόσον δεν παραταθεί η διάρκεια της. Η λύση της εταιρείας μπορεί να επέλθει και πριν την παρέλευση του χρόνου διάρκειάς της κατόπιν συμφωνίας των εταίρων ή χωρίς συμφωνία μεταξύ αυτών, με καταγγελία εκ μέρους εταίρου ή εταίρων για σοβαρό λόγο. (άρθρα 766 του Α.Κ.).

Συνέχιση της εταιρείας μετά τον θάνατο, πτώχευση ή απαγόρευση εταίρου.

Είναι ισχυρός ο όρος αυτός που συναντάται συνήθως στα καταστατικά, ότι η εταιρεία σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου, συνεχίζεται μεταξύ των επιζώντων εταίρων ή μεταξύ των επιζώντων και κληρονόμων του αποβιώσαντος. Επίσης, ισχυρά είναι και η ρήτρα που προβλέπει συνέχιση της εταιρείας σε περίπτωση πτώχευσης ή απαγόρευσης ενός εταίρου.

Άρθρο 10: Εκκαθάριση και διανομή της περιουσίας της εταιρείας. Τη λύση της εταιρείας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθαρίσεως και τέλος η διανομή της εναπομείνουσας εταιρικής περιουσίας στους εταίρους. Στα καταστατικά των εταιρειών περιλαμβάνονται πάντοτε διατάξεις που ορίζουν τους εκκαθαριστές και τα καθήκοντα τους και ακόμα τη διαδικασία της εκκαθαρίσεως.

11) **Άλλοι όροι.**

Στα τελευταία άρθρα του καταστατικού συνηθίζεται να περιλαμβάνονται μερικοί ακόμη όροι σχετικά με τη λειτουργία της εταιρείας. Τέτοιοι όροι είναι:

Άρθρο 11: Η ρήτρα που απαγορεύει τη σφράγιση των εταιρικών εγκαταστάσεων (κατάστημα, εργαστήριο, αποθήκη κτλ.) και της εταιρικής περιουσίας. Η ρήτρα αυτή αφορά τόσο τους εταίρους, όσο

και τους κληρονόμους αυτών, και αποσκοπεί στην προστασία των εταιρικών συμφερόντων από σπασμωδικές ενέργειες (όπως η σφράγιση), που θα επέφεραν ανακοπή των εργασιών της εταιρείας.

Άρθρο 12: Η ρήτρα διαίτησίας, που περιλαμβάνουν τα καταστατικά, αποσκοπεί στην πρόληψη καταστροφικών για την εταιρεία διενέξεων μεταξύ των εταίρων.

Έτσι ορίζεται σε ένα άρθρο ότι: « Κάθε διαφορά, που τυχόν θα προκύψει μεταξύ των εταίρων κατά την εφαρμογή και ερμηνεία του καταστατικού, θα επιλύεται υποχρεωτικά σύμφωνα με τις διατάξεις περί διαίτησίας των άρθρων 867 – 903 του Κ.Π.Δ.».

2.2.2 Υπόδειγμα καταστατικού

Υπόδειγμα (Σύσταση εταιρείας, Επωνυμία αυτής)

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

« Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε. »

1. Στην Αθήνα σήμερα την 16 Μαρτίου 2008, μεταξύ των συμβαλλομένων:
 - α) Νικόλαου Βασιλείου, εμπόρου, κατοίκου (λοιπά στοιχεία ταυτότητας και Α.Φ.Μ.) και
 - β) Αργύριου Βασιλείου, εμπόρου, κατοίκου (λοιπά στοιχεία ταυτότητας και Α.Φ.Μ.),
 συμφωνείται η σύσταση ομόρρυθμης εμπορικής εταιρείας, η οποία θα διέπεται από τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του παρόντος καταστατικού.
2. Η επωνυμία με την οποία θα λειτουργήσει η εταιρεία είναι:

« Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε. »

2.3 Δημοσίευση καταστατικού

Το θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., το οικείο επιμελητήριο και τα Ταμεία Συντάξεως Νομικών και Πρόνοιας Δικηγόρων καταστατικό και ένα (1) ακόμη αντίγραφο αυτού, υποβάλλονται στο Πρωτοδικείο για να γίνει η καταχώρηση στα τηρούμενα βιβλία εταιρειών. Αρμόδιο Πρωτοδικείο για την καταχώρηση του καταστατικού είναι αυτό της έδρας της εταιρείας. Κατά το άρθρο 42 του Ε.Ν., η καταχώρηση πρέπει να γίνεται εντός 15 ημερών από την ημερομηνία του καταστατικού και αυτό αποτελεί τη δημοσίευση (δημοσιότητα).

Το αντίγραφο του καταστατικού με τις διάφορες θεωρήσεις παραμένει στο αρχείο του Πρωτοδικείου, ενώ στην εταιρεία χορηγείται αντίγραφο θεωρημένο από αυτό. Συνεπώς, στο Πρωτοδικείο θα υποβληθούν τόσα

αντίγραφα καταστατικού, όσα επιθυμεί να λάβει η εταιρεία με τη θεώρηση αυτού και ένα (1) ακόμα για το αρχείο του Πρωτοδικείου.

Το άρθρο 42 του Ε.Ν. ορίζει ότι αν η εταιρεία έχει υποκατάστημα σε άλλους νόμους, υποχρεούται να επαναλάβει την διαδικασία δημοσίευσης και στα Πρωτοδικεία των νομών που βρίσκονται τα υποκαταστήματα.

3. Λογιστική διαδικασία σύστασης ομόρρυθμης εταιρείας

3.1 Κατηγορία λογιστικών βιβλίων

Οι προσωπικές εταιρείες δεν έχουν υποχρέωση από το νόμο να τηρήσουν λογιστική κατά τη διπλογραφική μέθοδο, εκτός αν ξεπεράσουν κάποιο όριο ετήσιων ακαθάριστων εσόδων⁽¹⁾. Έτσι, οι περισσότερες από τις προσωπικές εταιρείες, μετά τη σύστασή τους, τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., που δεν απαιτούν διπλογραφία.

Στην παρούσα παράγραφο λοιπόν, εξετάζονται οι λογιστικές εγγραφές σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας, που από την αρχή τηρεί προαιρετικά βιβλία Γ' κατηγορίας ή που θα αναγκαστεί, λόγω ύψους ακαθάριστων εσόδων, να τηρήσει στο μέλλον.

3.2 Είδη εισφορών

Οι εισφορές των εταίρων προς σύσταση ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας περιλαμβάνουν χρήμα (μετρητά ή επιταγές) ή και κάθε άλλο αντικει-

⁽¹⁾ Το όριο αυτό ανέρχεται σε 1.500.000,00€ Όταν μία Ο.Ε. ή Ε.Ε. ξεπεράσει σε κάποια χρήση το όριο αυτό σε ακαθάριστα έσοδα, υποχρεούται από την αμέσως επόμενη χρήση να τηρήσει λογιστικά βιβλία κατά τη διπλογραφική μέθοδο.

μενο που μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα. Οι εισφορές σε είδος μπορεί να περιλαμβάνουν:

- α) Ακίνητα κατά κυριότητα.
- β) Κινητά πράγματα κατά κυριότητα (εμπορεύματα, χρεόγραφα, γραμμάτια εισπρακτέα, απαιτήσεις κατά τρίτων κτλ.).
- γ) Τη χρήση ή την επικαρπία πράγματος.
- δ) Την προσωπική εργασία του εταίρου.
- ε) Την εμπορική πίστη και φήμη αυτού.

3.3 Παράδειγμα λογιστικών εγγραφών σύστασης Ο.Ε.

Οι δύο (2) εταίροι Νικόλαος και Αργύρης Βασιλείου συστήνουν μία ομόρρυθμη εταιρεία εισφέροντας ο καθένας τους τα ακόλουθα:

- Εισφορές Νικόλαου Βασιλείου

- Μετρητά	100,00 €
- Γραμμάτια πελατών του ονομαστικής αξίας 105,00€	100,00 €
- Εμπορεύματα	200,00 €
- Απαιτήσεις κατά πελατών	<u>100,00 €</u>
Σύνολο:	<u>500,00 €</u>

- Εισφορές Αργύριου Βασιλείου

- Μηχανήματα (που συμφωνήθηκε ελεύθερα μεταξύ των ιδρυτών της)	<u>500,00 €</u>
---	------------------------

Το καταστατικό της εταιρείας θα αναγραφεί ύψος κεφαλαίου 1.000,00€ (από 500,00€ ο κάθε εταίρος).

Ας υποθέσουμε ότι η Δ.Ο.Υ. στην οποία προσκομίστηκε το καταστατικό για θεώρηση, εκτίμησε την αξία του μηχανήματος σε 2.000,00€. Θα καταβληθεί σε αυτήν ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου ανερχόμενος στο ποσό των 25,00 (2.500,00 x 1%). Στην ίδια αξία των 2.500,00 θα υπολογιστούν και οι εισφορές υπέρ του Ταμείου Συντάξεως Νομικών και του Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων. Αυτό όμως δεν θα επιφέρει τροποποίηση του ύψους κεφαλαίου, που αναγράφεται στο καταστατικό, ούτε μεταβάλλει τη σχέση συμμετοχής των εταίρων στην εταιρεία.

Συνεπώς, οι λογιστικές εγγραφές σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας θα ακολουθήσουν τα στοιχεία του καταστατικού και δεν θα επηρεασθούν από τη διαφορετική εκτίμηση που έκανε η Δ.Ο.Υ. στην αξία του μηχανήματος.

Η πρώτη λογιστική εγγραφή είναι αυτή που θα εμφανίσει τους λογαριασμούς των εισφορών. Και θα ακολουθήσει η δεύτερη εγγραφή καταβολής των εισφορών.

1	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου	1.000,00	
33.03.0000 Λογ/σμός Ν. Βασιλείου	500,00	
33.03.0001 Λογ/σμός Αρ. Βασιλείου	<u>500,00</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.06. Εταιρικό κεφάλαιο		1.000,00
Κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου από τους εταίρους		
2		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00.0000 Ταμείο	100,00	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		
31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο	105,00	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	200,00	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	100,00	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	500,00	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.0000 Λογ/σμός Ν. Βασιλείου	500,00	
33.03.0001 Λογ/σμός Αρ. Βασιλείου	<u>500,00</u>	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		5,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι		
Καταβολή εισφορών των εταίρων ιδρυτών, σύμφωνα με το καταστατικό.	1.005,00	1.005,00

Οι παραπάνω εγγραφές πρέπει να γίνουν αμέσως μετά τη δημοσίευση του καταστατικού. Αν καθυστερήσει λίγες μέρες η καταβολή των εισφορών, μπορεί να υπάρξει ετεροχρονισμένος των δύο (2) εγγραφών. Στη δεύτερη εγγραφή της καταβολής των εισφορών και στο σκέλος της χρέωσης, ο λογαριασμός "31.00 Γραμμάτια εισπρακτέα στο χαρτοφυλάκιο" χρεώνεται με την ονομαστική αξία των γραμματίων (105,00), ενώ ταυτόχρονα πιστώνεται ο λογαριασμός "31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων" με το ποσό των 5,00. Έτσι εμφανίζεται ορθώς η καταβολή της πραγματικής

εισφοράς του Νικολάου, που όσον αφορά τα γραμμάτια εισπρακτέα είναι (105,00 – 5,00 =) 100,00.

Μετά τις άνω εγγραφές ανοίγματος των λογιστικών βιβλίων της εταιρείας, οι λογαριασμοί του γενικού καθολικού και των σχετικών αναλυτικών καθολικών θα εμφανίζουν την ακόλουθη εικόνα:

ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΑΘΟΛΙΚΟ

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
1.000,00 **1.000,00**

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ
1.000,00

40.06 ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
1.000,00

38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
100,00

33.03 ΛΟΓ/ΣΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
1.000,00 **1.000,00**

38.00 ΤΑΜΕΙΟ
100,00

33.03.0000 ΛΟΓ. Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
500,00 **500,00**

33.03.0001 ΛΟΓ. ΑΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
500,00 **500,00**

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ
105,00 **5,00**

31.00 ΓΡΑΜΜ. ΕΙΣΠΡ. ΣΤΟ
ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ
105,00

31.06 ΜΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΟΙ ΤΟΚΟΙ
5,00

30 ΠΕΛΑΤΕΣ
100,00

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
500,00

20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ
200,00

Με βάση τα υπόλοιπα των παραπάνω λογαριασμών, θα συνταχθεί ο ισολογισμός ενάρξεως της εταιρείας, που θα καταχωρηθεί στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών και θα έχει την εξής μορφή:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	500,00	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
20 ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	200,00	40.06 ΕΤΑΙΡ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	1.000,00
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	100,00	31 ΓΡΑΜ. ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
31 ΓΡΑΜ. ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ		31.06 ΜΗ ΔΕΔΟΥΛ. ΤΟΚΟΙ	5,00
31.00 ΓΡ. ΕΙΣΠΡ. ΣΤΟ ΧΑΡΤ.	105,00		
38 ΧΡΗΜ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
38.00 ΤΑΜΕΙΟ	<u>100,00</u>		
	<u>1.005,00</u>		<u>1.005,00</u>

Οι παραπάνω λογιστικές εγγραφές αφορούν εταιρείες που τηρούν βιβλία τρίτης (Γ') κατηγορίας και φυσικά πλήρη λογιστική κατά τη διπλογραφική μέθοδο.

Όταν θα εισπραχθούν τα γραμμάτια (και εφόσον εισπραχθούν κανονικά στο σύνολο της ονομαστικής τους αξίας, δηλαδή 105,00), η διαφορά των 5,00 των μη δεδουλευμένων τόκων πρέπει να αχθεί στην πίστωση κατάλληλου λογαριασμού εσόδου.

Θα γίνουν λοιπόν στα βιβλία, οι εξής εγγραφές:

	1	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ			
38.00.0000 Ταμείο		105,00	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (Ε.Ε.)

1. Έννοια, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά ετερόρρυθμης εταιρείας

1.1 Έννοια και προσωπικότητα Ε.Ε.

Σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 26 του Ε.Ν. ετερόρρυθμη εταιρεία είναι η συσταιόμενη μεταξύ ενός ή πολλών, αλληλεγγύως υπευθύνων και ενός ή πολλών συνεταιρών, απλών χρηματοδοτών, οι οποίοι ονομάζονται ετερόρρυθμοι και ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Η ευθύνη των ομορρυθμών εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας είναι αλληλέγγυα και απεριόριστη, όπως και στη ομόρρυθμη εταιρεία. Κάθε ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται μαζί με την εταιρεία και τους άλλους ομόρρυθμους εταίρους εις ολοκλήρου για τα χρέη της εταιρείας, ενώ κάθε ετερόρρυθμος εταίρος έχει περιορισμένη ευθύνη απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας, που δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς του στην εταιρεία.

Η ετερόρρυθμη εταιρεία έχει νομική προσωπικότητα και καταλέγεται μεταξύ των εμπορικών προσωπικών εταιρειών. Συνεπώς, έχει την εμπορική ιδιότητα, οι πράξεις της τεκμαίρεται ότι είναι εμπορικές, μπορεί να πτωχεύσει κτλ. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του Ε.Ν. και συμπληρωματικώς αυτές περί εταιρειών του Αστικού Κώδικα.

1.2 Χαρακτηριστικά Ε.Ε.

Τα χαρακτηριστικά της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι τα εξής:

- A) Διάρθρωση των εταίρων της ετερόρρυθμης εταιρείας σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους. Η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων απέναντι στους πιστωτές της εταιρείας είναι αλληλέγγυα και απεριόριστη. Η ευθύνη των ετερόρρυθμων εταίρων είναι περιορισμένη και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς του στην εταιρεία.
- B) Η ετερόρρυθμη εταιρεία δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτιση της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.

2. Εταιρική επωνυμία Ε.Ε.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 23 του Ε.Ν. ορίζεται ότι η ετερόρρυθμη εταιρεία διευθύνεται υπό εταιρική επωνυμία, που φέρει κατ' ανάγκη το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων εταίρων. Και στο άρθρο 25 του Ε.Ν. διατυπώνεται ο παραπάνω ορισμός πιο κατηγορηματικά: Το όνομα του ετερόρρυθμου εταίρου δεν δύναται να εισέλθει εις την εταιρική επωνυμία. Συνεπώς, η επωνυμία της ετερόρρυθμης εταιρείας θα γίνει από ένα ή περισσότερα ονόματα ομόρρυθμων εταίρων με ενδεχόμενη προσθήκη και άλλων λέξεων ενδεικτικών του είδους της ασκούμενης εταιρείας.

Ακόμα, μπορεί να προστεθεί δίπλα στο όνομα ή τα ονόματα της επωνυμίας η ένδειξη '& Σία', η οποία θα καλύπτει τους μη αναφερόμενους στην επωνυμία εταίρους, διάφορο αν αυτό είναι ομόρρυθμοι ή ετερόρρυθμοι.

Δεν αναφέρει κυρώσεις ο νόμος για την περίπτωση που το όνομα ενός ετερόρρυθμου εταίρου περιλήφθηκε στην εταιρική επωνυμία. Έχει γίνει δεκτό όμως, από τη νομολογία, ότι σε τέτοια περίπτωση, ο ετερόρρυθμος αυτός εταίρος ευθύνεται απέναντι στους καλόπιστους τρίτους, όπως και ομόρρυθμος, απεριόριστα και εις ολοκλήρου.

3. Εταιρικές εισφορές Ε.Ε.

Κατά την έκφραση του άρθρου 23 του Ε.Ν., ο ετερόρρυθμος εταίρος είναι απλός χρηματοδότης. Ωστόσο, έγινε δεκτό ότι μπορεί η εισφορά του να συνίσταται όχι μόνο σε χρήματα, αλλά και σε είδος (κινητά ή ακίνητα πράγματα κατά κυριότητα ή μόνο κατά χρήση. Σχετικά με το αν η προσωπική εργασία του ετερόρρυθμου εταίρου μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς του στην εταιρεία, καλό είναι να αποφεύγεται γιατί οι διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του Ε.Ν. μπορούν να δημιουργήσουν πρόβλημα. Επειδή κατά το άρθρο 27 ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να κάνει καμία πράξη διαχείρισεως ή να εργαστεί στις υποθέσεις της εταιρείας ούτε κατ' επιτροπήν. Και κατά το άρθρο 28, αν παραβεί την παραπάνω απαγόρευση, ευθύνεται αλληλεγγύως με τους ομόρρυθμους εταίρους για όλα τα χρέη και όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

Το γεγονός ότι το άρθρο 23 του Ε.Ν. χαρακτηρίζει τον ετερόρρυθμο εταίρο απλό χρηματοδότη δεν πρέπει να δημιουργήσει αμφιβολία ως προς την εταιρική του ιδιότητα. Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν είναι δανειστής της εταιρείας, αφού με την εισφορά του αποκτά δικαιώματα στα κέρδη της εταιρείας και υφίσταται τις ζημιογόνες συνέπειες αυτής.

4. Σύσταση ετερόρρυθμης εταιρείας

4.1 Σύσταση, προϋποθέσεις και διαδικασία σύστασης Ε.Ε.

Η σύσταση, οι προϋποθέσεις ίδρυσης καθώς και η διαδικασία σύστασης της ετερόρρυθμης εταιρείας γίνεται ακριβώς όπως και της ομόρρυθμης, όπου αναφέραμε παραπάνω. Επίσης, επαναλαμβάνεται και η ίδια λογιστική διαδικασία σύστασης (βλ. **2.1, 2.2, 3.3** – κεφάλαιο τρίτο – ομόρρυθμες εταιρείες).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

1. Μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

1.1 Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία

Κατά το άρθρο 53 του Ν. 3190/55, η συμφωνία των εταίρων για μετατροπή ατομικής και ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, στο οποίο να περιλαμβάνονται οι ουσιώδεις διατάξεις του νόμου αυτού και να τηρηθεί οπωσδήποτε η διάταξη του άρθρου 5. Το άρθρο 5 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι πρέπει να γίνει εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης προσωπικής εταιρείας από την μετατροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Το άρθρο 53 του Ν. 3190/55 ορίζει τα εξής:

1. Η συμφωνία των εταίρων περί μετατροπής ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρείας, συσταθείσης κατά τας διατάξεις του νόμου, εις εταιρείαν περιορισμένης ευθύνης, δέον να περιβληθή τον τύπον του συμβολαιογραφικού εγγράφου, εν τω οποίω να περιλαμβάνονται αι κατά τον παρόντα νόμον ουσιώδεις διατάξεις τηρουμένης πάντως της διατάξεως του άρθρου 5.
2. Αι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 51 εφαρμόζονται και επί μετατροπής ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρείας εις εταιρείαν περιορισμένης ευθύνης.
3. Η επωνυμία της μετατραπείσης εταιρείας δύναται να διατηρηθεί εφαρμοζομένης και της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος.
4. Οι ομόρρυθμοι εταίροι της μετατραπείσης ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρείας εξακολουθούν να ευθύνονται και μετά την μετατροπήν απεριορίστως και εις ολόκληρον έναντι των τρίτων δια

τας εταιρικές υποχρεώσεις της αναληφθείσας μέχρι της συντελέσεως των κατά το άρθρον 8 του παρόντος διατυπώσεων δημοσιότητας, εκτός αν οι δανεισταί συγκατετέθησαν εγγράφως εις την μετατροπήν της εταιρείας.

5. Αι του παρόντος άρθρου ισχύουν, εφαρμοζόμεναι αναλόγως και προκειμένου περί δημοσιογραφικών επιχειρήσεων ανηκουσών κατά κυριότητα εις πλείονα φυσικά πρόσωπα και λειτουργουσών υπό την μορφήν της κοινοπραξίας συνέπειας κληρονομικής διαδοχής, αίτινες θέλουσι περιβληθή τον τύπον της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, εντός έτους από της ισχύος της παρούσης διατάξεως.

1.2 Διαδικασία μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Για να μετατραπεί μια ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρεία σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, πρέπει να συντρέξουν τα ακόλουθα:

- 1) Συμφωνία των εταίρων της προσωπική εταιρείας προς μετατροπή Ε.Π.Ε.

- 2) Η συμφωνία αυτή να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να περιλαμβάνει τα ουσιώδη στοιχεία που ζητάει ο νόμος για την σύσταση της Ε.Π.Ε.

Το συμβολαιογραφικό αυτό έγγραφο αποτελεί την υποβολή αίτησης στο Υπουργείο Εμπορίου (αρμόδια Νομαρχία) με συνημμένο πρόσφατο ισολογισμό της μετατρεπόμενης εταιρείας, με την οποία ζητείται η σύσταση Επιτροπής Εμπειρογνώμων του άρθρου 9 του Ν. 2190/20.

- 3) Πριν συνταχθεί το συμβολαιογραφικό έγγραφο για την ίδρυση της μετατροπής της, πρέπει να εκτιμηθεί το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της μετατρεπόμενης προσωπικής εταιρείας και να προσδιοριστεί η καθαρή θετική θέση αυτής που θα αποτελέσει το καθαρό κεφάλαιο της Ε.Π.Ε.

Η εκτίμηση θα γίνει από την Επιτροπή Εμπειρογνώμων. Η απόφαση της Επιτροπής πρέπει να δημοσιευτεί υποχρεωτικά, ολόκληρη στο ΦΕΚ (Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως).

- 4) Στη συνέχεια συντάσσεται το καταστατικό της Ε.Π.Ε. στο οποίο περιλαμβάνεται ολόκληρη η έκθεση της Επιτροπής. Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. πρέπει να είναι 18.000,00€ και άνω. Ενώ το μερίδιο συμμετοχής κάθε εταίρου δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 30€ ή πολλαπλάσιο των 30€ (π.χ. 60€ ή 90€).

Στην περίπτωση όπου το κεφάλαιο είναι κατώτερο των 18.000,00€ τότε το υπόλοιπο ποσό θα πρέπει να εισφερθεί σε μετρητά. Συνεπώς, αν η καθαρή θέση της μετατρεπόμενης εταιρείας είναι 10.000,00€ πρέπει να συμπληρωθεί εισφορά 9.000,00€ μετρητά, οπότε το αρχικό κεφάλαιο αυτής θα ανέρχεται σε 19.000,00€.

5) Υποβολή εις διπλούν το καταστατικό της έδρας της εταιρείας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Για την Ο.Ε. ή Ε.Ε. δεν υπολογίζεται φόρος συγκέντρωσης στο κεφάλαιο, αλλά μόνο στο τυχόν επιπλέον ποσό που γίνεται κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. Το σφραγισμένο αυτό αντίγραφο του καταστατικού προσάγεται στο Ταμείο Συντάξεως Νομικών και στο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων για την πληρωμή των υπέρ αυτών εισφορών. Το παραπάνω αντίγραφο του καταστατικού σφραγισμένο από τη Δ.Ο.Υ. και τα προαναφερόμενα ταμεία με σχετικά αντίγραφα προσκομίζονται στο πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας για να γίνει η εγγραφή της Ε.Π.Ε. στο βιβλίο εταιρειών. Το πρωτοδικείο κρατάει το προαναφερόμενο σφραγισμένο αντίγραφο και σφραγίζει τα άλλα αντίγραφα (ένα ή περισσότερα), στα οποία αναγράφει τους αριθμούς (γενικό και ειδικό) καταχωρήσεων της εταιρείας στα βιβλία εταιρειών του πρωτοδικείου και τα οποία επιστρέφει στην εταιρεία.

6) Μέσα σε 30 ημέρες από την νομική σύσταση της Ε.Π.Ε. υποβάλλεται στην Δ.Ο.Υ. η δήλωση έναρξης εργασιών.

7) Για τη μεταβίβαση της Ο.Ε. ή Ε.Ε. , σε Ε.Π.Ε. λόγω μετατροπής ή συγχώνευσης δεν οφείλεται χαρτόσημο, διότι η μεταβίβαση αυτή δε γίνεται λόγω πώλησης (Εγκ. Υπ. Οικ. Σ. 294/Πολ. 24/88). Σε περίπτωση όμως μεταβίβασης Ο.Ε. ή Ε.Ε. λόγω πώλησης, τότε επιβάλλεται χαρτόσημο 2,4% πάνω στην καθαρή θέση με έκδοση δελτίου αποστολής – τιμολογίου πώλησης.

8) Στη συνέχεια, η Ε.Π.Ε. παίρνει από την Δ.Ο.Υ. τον Α.Φ.Μ. και θεωρεί τα βιβλία και στοιχεία της. Οι υποχρεώσεις του Κ.Β.Σ. που απορρέουν (λόγω ακαθάριστων εσόδων) από την Ο.Ε. ή Ε.Ε. που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε. (π.χ. για υποχρέωση τήρησης βιβλίου αποθήκης κτλ.) μεταφέρονται στην Ε.Π.Ε. που προέρχεται από την μετατροπή αυτή.

9) Γίνεται διακοπή της δραστηριότητας της Ο.Ε. ή Ε.Ε. που μετατρέπεται σε Ε.Π.Ε. Για το λόγο αυτό, αφού γίνει πρώτα η διακοπή από το αντίστοιχο επιμελητήριο, προσκομίζονται στη συνέχεια στη Δ.Ο.Υ. :

α) Τα βιβλία (όταν αυτά είναι α' και β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ) και όλα τα θεωρημένα στοιχεία του Κ.Β.Σ. για ακύρωση, διότι τα αθεώρητα στοιχεία δεν ακυρώνονται (Πολ. 1264/6.11.00).

- β) Συμπληρώνονται στην Δ.Ο.Υ. τα έντυπα "Μ4" - δήλωση διακοπής εργασιών, και "Μ7" - δήλωση σχέσεων φορολογουμένου, επειδή έγινε η διακοπή λόγω μετατροπής σε Ε.Π.Ε. Στην συνέχεια, ο λογιστής με όλες τις εκκαθαρίστηκες δηλώσεις του Φ.Π.Α. στα χέρια του και με τα βιβλία (α' και β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ) και με όποια βεβαιώνουν της διακοπή και κυρίως από το τμήμα του Κ.Β.Σ το οποίο βεβαιώνει ότι ακυρώθηκαν τα βιβλία και τα στοιχεία. Προσέρχεται στο τμήμα Μητρώου απ' όπου και παίρνει την αντίστοιχη βεβαίωση διακοπής των εργασιών της Ο.Ε. ή της Ε.Ε. που μετατράπηκε σε Ε.Π.Ε.
- γ) Στην συνέχεια, γίνεται διακοπή από το αντίστοιχο ασφαλιστικό ταμείο ΟΑΕΕ, όπου αφορά τη δραστηριότητα που διακόπτεται.

2. Μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

2.1 Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία

Για τη μετατροπή ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία προβλέπει το άρθρο 67 §§ 2 και 3 που ορίζει τα εξής:

1. Μετατροπή της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη εταιρεία, εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό της, γίνεται με απόφαση όλων των εταίρων, μετά από προηγούμενη εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της, σύμφωνα με το άρθρο 9.
2. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορεί να υπολείπεται από το ελάχιστο όριο που προβλέπει το άρθρο 8, εκτός αν η διαφορά καλυφθεί με νέα εισφορά των εταίρων. Η απόφαση των εταίρων, η οποία περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας, καθώς και τη σύνθεση του πρώτου διοικητικού συμβουλίου και των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσης, πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να υποβληθεί στον Υπουργό Εμπορίου (αρμόδια Νομαρχία) για έγκριση με συνημμένο πρόσφατο ισολογισμό της εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 4.
3. Η παραπάνω απόφαση, μαζί με τη σχετική έγκριση υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β, παράλληλα δε και στις διατυπώσεις δημοσιότητας των άρθρων 42,43 και 44 του Εμπορικού Νόμου, όπως ισχύουν και εφαρμόζονται.
Πριν την ολοκλήρωση των πιο πάνω διατυπώσεων δημοσιότητας η μετατροπή δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα, μετά δε την τήρηση

αυτών η μετατρεπόμενη εταιρεία συνεχίζεται υπό τον τύπο της ανώνυμης εταιρείας.

4. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται ειδικότερη διατύπωση για την συνέχισή τους.
5. Κάθε εταίρος λαμβάνει μετοχές ανάλογα με την αξία της εταιρικής του μερίδας, η οποία αξία της μετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 60.000,00€.

2.2 Διαδικασία μετατροπής Ο.Ε. ή Ε.Ε. σε Α.Ε.

Η διαδικασία για τη μετατροπή προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε. και Ε.Ε.) σε ανώνυμη εταιρία είναι παρόμοιες με αυτές που ακολουθούνται και εφαρμόζονται για τη μετατροπή της προσωπικής εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

Διαφορές υπάρχουν ως προς τα έξοδα συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας, τις δημοσιεύσεις, τη σύνταξη του καταστατικού και το ύψος κεφαλαίου.

Επί συστάσεως Ε.Π.Ε. το καταστατικό της καταχωρείται στα βιβλία του Πρωτοδικείου της έδρας αυτής και περίληψη του καταστατικού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώ επί συστάσεως της Α.Ε. το καταστατικό της (συμβολαιογραφικό έγγραφο) υποβάλλεται στην οικεία νομαρχία για έγκριση και καταχώρηση στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών αυτής. Και στην συνέχεια ακολουθεί η δημοσίευση ανακοινώσεως σύστασης της Α.Ε. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για τα προϋπάρχοντα της μετατροπής χρέη της ομόρρυθμης εταιρείας ευθύνεται η ανώνυμη εταιρεία και οι (πρώην) ομόρρυθμοι εταίροι.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

1. Έννοια, δημοσιότητα, προσωπικότητα και χαρακτηριστικά εταιρείας περιορισμένης ευθύνης

1.1 Έννοια Ε.Π.Ε.

Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Ν. 3190/55 ορίζει ότι στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της.

Με τη διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. Η αρχή αυτή αποτελεί την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. προς την ανώνυμη εταιρεία, αλλά ταυτόχρονα και το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης - πλεονέκτημα που έχουν όλοι οι εταίροι.

Στην Ε.Π.Ε. δεν υπάρχουν εταίροι ευθυνόμενοι για τα χρέη της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Έτσι, με τη διάταξη της §1 του άρθρου Ν. 3190/55, προσδιορίζεται η έννοια της Ε.Π.Ε. ως εταιρείας με περιορισμένη ευθύνη των μελών της, χωρίς να δίδεται πλήρης ορισμός αυτής.

1.2 Δημοσιότητα Ε.Π.Ε.

Η δημοσιότητα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης περιλαμβάνει δυο χωριστές ενέργειες .

- α) **Στο Πρωτοδικείο.** Το άρθρο 8 του Ν. 3190/55, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Π.Δ. 419/86, προβλέπει τη σύσταση Μητρώου εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης στα πρωτοδικεία, όπου θα καταχωρούνται οι συστατιζόμενες Ε.Π.Ε. Τα μητρώα αυτά δεν έχουν συσταθεί μέχρι σήμερα.
Εξακολουθεί, λοιπόν, να εφαρμόζεται ο παλαιός τρόπος δημοσιότητας με την υποβολή ενός καταστατικού (συστατικού εγγράφου) της Ε.Π.Ε. στο Πρωτοδικείο για να καταχωρηθεί στα βιβλία εταιρειών.
- β) **Στην Εφημερίδα της κυβερνήσεως.** Με επιμέλεια κάθε εταιρού ή διαχειριστή και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρείας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.) ανακοίνωση για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης που περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της εταιρικής συμβάσεως (ιδρυτές, κεφάλαιο, έδρα, σκοπό, διαχειριστές κ.λπ.). Αυτό ορίζει η §2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55. Επειδή μέχρι σήμερα δεν υλοποιήθηκε ο θεσμός του Μητρώου Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), δεν γίνεται η καταχώρηση σ' αυτό των διάφορων εγγραφών που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν. 3190/55, 'όπως τροποποιήθηκαν από το Π.Δ. 419/86. Συνεπώς, η ανακοίνωση συστάσεως της εταιρείας κατά τα άνω θα γίνει απευθείας από τους ενδιαφερόμενους με κατάθεση της στην αρμόδια υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου. Η ανακοίνωση συνοδεύεται από το παράβολο Δ.Ο.Υ. ύψους 271,50€ και γραμματίο εισπράξεως εισφοράς υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ.

1.3 Προσωπικότητα Ε.Π.Ε.

Μόνο μετά από τις ανωτέρω δημοσιεύσεις στο πρωτοδικείο και την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

Πριν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοινώσεως περί συστάσεως της Ε.Π.Ε. (κατά την §2 του άρθρου 8 του Ν. 3190/55), οι συμβληθέντες επ' ονόματι της εταιρείας ευθύνονται απεριορίστως και σε ολόκληρο. Δηλαδή, από την ημερομηνία συντάξεως του συμβολαίου συστάσεως της Ε.Π.Ε. και μέχρι συντελεσθούν οι κατά το άρθρο 8 δημοσιεύσεις, αυτή λειτουργεί σαν ομόρρυθμη εταιρεία. Ευθύνεται, όμως μόνη η εταιρεία για της πράξεις που έγιναν ρητώς επ' ονόματι αυτής πριν

από το χρόνο δημοσίευσής, εάν εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση ανελήφθησαν απ' αυτήν (την εταιρεία) οι εν λόγω υποχρεώσεις (άρθρο 9 Ν. 3190/55).

1.4 Χαρακτηριστικά Ε.Π.Ε.

Τα χαρακτηριστικά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης είναι τα εξής:

- Α) Η διαίρεση του κεφαλαίου σε "μερίδες συμμετοχής" κάθε μία εκ των οποίων αποτελείται από **εταιρικά μερίδια** (βλ. **1.4.1**).
- Β) Συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Γ) Η ορισμένη διάρκειά της (αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρείας).
- Δ) Η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων.
- Ε) Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν πλέον του μισού του όλου εταιρικού κεφαλαίου.
- ΣΤ) Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και του διαχειριστή ή διαχειριστών.

1.4.1 Εταιρικά μερίδια

Το κεφάλαιο της Ε.Π.Ε. διαιρείται σε εταιρικά μερίδια. Το εταιρικό μερίδιο δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 30€. Μπορεί όμως, να είναι μεγαλύτερο των 30€, αλλά στην περίπτωση αυτή πρέπει να είναι ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού των 30€, δηλαδή 60€, 90€, 120€ κτλ.

Κάθε εταίρος μπορεί να συμμετέχει στον σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου με περισσότερα μερίδια, τα οποία αποτελούν την μερίδα συμμετοχής του (εταιρική μερίδα).

2. Σύσταση Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης

2.1 Προϋποθέσεις Σύστασης Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3190/1995, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική, έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Ωστόσο, απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιόγραφων, διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, χρηματοδοτική μίσθωση, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων,

προώθηση και υλοποίηση επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας (μόνο venture capital) και αθλητικές δραστηριότητες.

Για την ίδρυση Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης, απαιτείται εταιρικό κεφάλαιο το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 18.000,00€ (άρθρο 4 §1 του Ν. 3190/1995, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13, §1 του Ν. 2842/2000) ενώ θα πρέπει να έχει καταβληθεί ολόκληρο κατά την υπογραφή του καταστατικού (άρθρο 4 §1 του Ν. 3190/1995 όπως αντικαταστάθηκε με την §3 του άρθρου 11 του Ν. 2579/1998). Το μισό τουλάχιστον του ποσού αυτού πρέπει να είναι καταβλημένο σε μετρητά. Περιορισμός ως προς το ύψος του κεφαλαίου δεν υπάρχει.

Σύμφωνα με το Ν. 2842/2000, για τις ήδη υπάρχουσες εταιρίες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2,5% χαμηλότερο κεφάλαιο (δηλ. 17.500,00€).

Σύμφωνα με το άρθρο 43α του Ν. 3190/1995 που τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Π.Δ. 279/1993, Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης μπορεί να συστήσει και ένα μόνο πρόσωπο ή μία ήδη συσταθείσα ΕΠΕ να μετατραπεί σε μονοπρόσωπη. Ωστόσο, η μονοπρόσωπη ΕΠΕ είναι άκυρη αν ο εταίρος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που τη συνέστησε είναι μοναδικός εταίρος σε άλλη μονοπρόσωπη ΕΠΕ, ή αν έχει συσταθεί από άλλη μονοπρόσωπη ΕΠΕ.

2.2 Διαδικασία σύστασης Ε.Π.Ε.

Για να συσταθεί μια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης θα πρέπει να γίνουν οι απαιτούμενες διαδικασίες, οι οποίες είναι:

1) Προέγκριση Επωνυμίας

Για κάθε τύπο εταιρείας, εφόσον έχουν επιλεγθεί η επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος της νέας εταιρείας και εφόσον είναι γνωστοί ο σκοπός και ο τύπος της, είναι σκόπιμη μία επίσκεψη στο οικείο επιμελητήριο για να βεβαιωθεί ότι η συγκεκριμένη επωνυμία και ο διακριτικός τίτλος δεν έχουν ήδη δοθεί σε κάποια άλλη Ε.Π.Ε. και δεν είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου (άρθρο 6, Ν. 3190/1995).

Στην περίπτωση που η επωνυμία η οποία επιλέχθηκε έχει ήδη χρησιμοποιηθεί ή δεν είναι συμβατή με τις απαιτήσεις του νόμου, θα πρέπει να επιλεγθεί νέα επωνυμία και να προσαρμοστεί στο Σχέδιο Καταστατικού.

Το στάδιο αυτό της Προέγκρισης Επωνυμίας δεν είναι υποχρεωτικό, αλλά κρίνεται χρήσιμο αν γίνει πριν την σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού, για την αποφυγή εκ των υστέρων μεταβολών.

2) Σύνταξη Σχεδίου Καταστατικού

Οι διαδικασίες σύστασης μίας Εταιρίας Περιορισμένης Ευθύνης ξεκινούν από τη Σύνταξη του Σχεδίου Καταστατικού της εταιρείας. Το καταστατικό (βλ. 2.2.1) αποτελεί το νομικό έγγραφο της σύστασης της

εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει όλα τα βασικά θέματα που αφορούν τις σχέσεις των μετόχων, τη διοίκηση της εταιρείας, ζητήματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της, αλλά και τη διάλυσή της.

3) Δικηγορικός Σύλλογος

Στη συνέχεια και πριν μπει η υπογραφή του καταστατικού ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να καταβληθεί στο Δικηγορικό Σύλλογο γραμματίο προείσπραξης για το συμπράττοντα δικηγόρο ο οποίος θα παρίσταται στην υπογραφή του καταστατικού.

Η παρουσία δικηγόρου κατά την υπογραφή του καταστατικού ΕΠΕ είναι υποχρεωτική από το νόμο (άρθρο 42, Ν.Π. 3026/54).

Το ύψος του γραμματίου προείσπραξης για την αμοιβή του δικηγόρου είναι 1% για τα πρώτα πέντε (5) εκατομμύρια του εταιρικού κεφαλαίου και 0,5% για όλο το υπόλοιπο ποσό. Το ύψος αυτό ορίζεται από το άρθρο 42 του Ν.Δ. 3026/54.

4) Συμβολαιογράφος

Το επόμενο βήμα είναι η υπογραφή του Καταστατικού Συστάσεως της Ε.Π.Ε. ενώπιον συμβολαιογράφου (άρθρο 6, παρ.1 3190/1955).

Στο συμβολαιογράφο πρέπει να υποβληθεί το Σχέδιο Καταστατικού, τα ΑΦΜ των μετόχων και τις ταυτότητες τους καθώς και το γραμματίο προείσπραξης από το Δικηγορικό Σύλλογο.

Το καταστατικό υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της Ε.Π.Ε. και τον δικηγόρο, ο οποίος παρίσταται. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και να υπογράψουν όλοι αυτοπροσώπως ή να αντιπροσωπευθούν με συμβολαιογράφο πληρεξούσιο από άλλα πρόσωπα (συνιδρυτές ή τρίτους) που θα υπογράψουν αντί για αυτούς. Όταν μεταξύ των συνιδρυτών υπάρχουν και νομικά πρόσωπα, αυτά εξουσιοδοτούν, μέσω των αρμοδίων οργάνων τους, τα κατάλληλα φυσικά πρόσωπα (που, βάσει καταστατικών διατάξεων μπορούν να λάβουν τέτοια εξουσιοδότηση) για να παραστούν ενώπιον του συμβολαιογράφου και να υπογράψουν το καταστατικό.

Το ύψος της αμοιβής του συμβολαιογράφου για ένα απλό συμβόλαιο σε 4 αντίγραφα ανέρχεται σε 293,50€ συν το 1,3% του εταιρικού κεφαλαίου (ΚΥΑ 32 126/10-3-88).

5) Επιμελητήριο

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2081/92, το υπογεγραμμένο καταστατικό της υπό σύσταση Ε.Π.Ε. σε δύο (2) αντίγραφα προσκομίζεται στο οικείο επιμελητήριο, μαζί με τον αύξοντα αριθμό κράτησης επωνυμίας και μία αίτηση.

Το επιμελητήριο, εφόσον ελέγξει την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο, θεωρεί το καταστατικό για τον έλεγχο του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου.

6) Δ.Ο.Υ. Έδρας

Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες (15) από την υπογραφή του καταστατικού, πρέπει να καταβληθεί στη Δ.Ο.Υ. έδρας ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (Φ.Σ.Κ.), ο οποίος ανέρχεται σε 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρα 17-31, Ν. 1676/86). Επίσης, θα καταβληθεί παράβολο Δημοσίου και ΤΑΠΕΤ. Το παράβολο αυτό αφορά τη μετέπειτα δημοσίευση της ανακοίνωσης της εταιρείας από το Εθνικό Τυπογραφείο.

Για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. πρέπει να προσκομίσετε δύο (2) αντίγραφα του καταστατικού (εκ των οποίων το ένα (1) είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το επιμελητήριο) επιταγή με το προδιαγραφμένο ποσό και δήλωση Φ.Σ.Κ. εις διπλούν.

Θα θεωρηθεί το καταστατικό και θα επιστραφούν το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης Φ.Σ.Κ.

7) Ταμείο Νομικών και Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων

Στη συνέχεια, πρέπει να θεωρήσετε το καταστατικό στο Ταμείο Νομικών και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, όπου καταβάλλονται ποσά 0,5% και 1% αντίστοιχα επί του εταιρικού κεφαλαίου αντίστοιχα.

8) Πρωτοδικείο

Μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή του καταστατικού της εταιρείας πρέπει να καταθέσετε στο πρωτοδικείο έδρας για την έγκριση της σύστασης της
Ε.Π.Ε.

Στο πρωτοδικείο πρέπει να κατατεθούν:

- Δύο (2) αντίγραφα του καταστατικού θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. και το οικείο επιμελητήριο για την επωνυμία.
- Παράβολα και ΤΑΠΕΤ,
- Περίληψη καταστατικού και
- Μία (1) αίτηση.

Στη συνέχεια, εκδίδεται η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η σύσταση της εταιρείας και καταχωρίζεται στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης.

9) Εθνικό Τυπογραφείο

Η αρμόδια αρχή που εκδίδει την απόφαση έγκρισης της σύστασης της εταιρείας αποστέλλει στο Εθνικό Τυπογραφείο ανακοίνωση περί της συστάσεως της εταιρείας προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

10) Επιμελητήριο

Εντός δύο (2) μηνών από τη σύσταση της η εταιρεία πρέπει να εγγραφεί στο οικείο επιμελητήριο. Για την εγγραφή πρέπει να προσκομιστούν δικαιολογητικά για τα οποία μπορείτε να πληροφορηθείτε στα κατά τόπους επιμελητήρια.

11) Δ.Ο.Υ. έδρας

Εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης από την αρμόδια αρχή της απόφασης σύστασης της εταιρείας, πρέπει να γίνει έναρξη εργασιών στη Δ.Ο.Υ. έδρας.

Στη συνέχεια, θα γίνουν οι απαραίτητες διαδικασίες για τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων. Γι' αυτές απαιτείται ότι αναλυτικά αναφέρθηκε στο κεφάλαιο για τις Ομόρρυθμες και επιπλέον: διπλότυπο εισπραξης υπέρ ΤΑΠΕΤ και υπεθונה δήλωση ότι μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη θα προσκομισθεί το Φ.Ε.Κ. της δημοσίευσης.

2.2.1 Το καταστατικό

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Ν. 3190/55, το καταστατικό – χωρισμένο σε άρθρα και ίσως και σε κεφάλαια – το οποίο συντάσσεται ενώπιον συμβολαιογράφου, πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά κάποια στοιχεία.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

1) **Στοιχεία των εταίρων – ιδρυτών της Ε.Π.Ε.** Δηλαδή, το ονοματεπώνυμο, το επάγγελμα, την κατοικία και την ιθαγένεια. Καίτοι ο νόμος περιορίζεται να αναφέρει τα παραπάνω μόνο στοιχεία των εταίρων, σκόπιμο είναι να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία της ταυτότητας εκάστου.

2) **Άρθρο 1: Την εταιρική επωνυμία.** Κατά το άρθρο 2 του Ν. 3190/55, η επωνυμία της Ε.Π.Ε. σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της εταιρείας που ασκείται από αυτήν.

Στην πράξη πολλές φορές, χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό της επωνυμίας της Ε.Π.Ε. και τα 2 μαζί, δηλαδή τόσο το όνομα κάποιου εταίρου, όσο και το αντικείμενο των εργασιών της, γιατί από την προαναφερθείσα διάταξη δεν προκύπτει πως κάτι τέτοιο απαγορεύεται. Π.χ. « Γ. ΠΑΠΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ – ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.

Εκείνο που επιβάλλεται από τον νόμο είναι ότι στην εταιρική επωνυμία θα πρέπει να περιέχονται ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

- 3) **Άρθρο 2: Ο Σκοπός.** Σκοπός της εταιρείας είναι η κατασκευή πάσης φύσεως ειδών υφαντισμού για λογαριασμό της ή για λογαριασμό τρίτων και η διενέργεια κάθε πράξεως που εξυπηρετεί την προαγωγή του εταιρικού σκοπού.
Για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού η εταιρεία μπορεί να ιδρύει ή να μισθώνει εργοστάσια ή εργαστήρια, ως και πρακτορεία ή καταστήματα, οπουδήποτε εντός ή και εκτός της Ελλάδας.
Η εταιρεία μπορεί να συμμετέχει σε άλλες εταιρείες με τον ίδιο ή παρεμφερή σκοπό.
- 4) **Άρθρο 3: Η έδρα της εταιρείας,** που κατά τον νόμο πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Να προστεθεί ότι είναι απαραίτητη η αναγραφή της διεύθυνσεως (οδός, αριθμός, συνοικία, ταχυδρομικός κώδικας), στην οποία θα εγκατασταθούν τα γραφεία της έδρας. Τούτο είναι απαραίτητο για τον προσδιορισμό της Δ.Ο.Υ., στην οποία θα υποβληθεί το καταστατικό της εταιρείας για θεώρηση.
- 5) **Άρθρο 4: Η διάρκεια της εταιρείας.** Επειδή ο νόμος απαιτεί ρητά την αναγραφή στο καταστατικό της διάρκειας της εταιρείας, πρέπει να θεωρήσουμε ότι η Ε.Π.Ε. δεν επιτρέπεται να είναι αόριστης διάρκειας. Πριν εκπνεύσει η αναγραφόμενη στο καταστατικό διάρκεια, μπορεί να παραταθεί αυτή κατόπιν αποφάσεως της συνελεύσεως των εταίρων και τροποποιήσεως του σχετικού άρθρου του καταστατικού.
- 6) **Άρθρο 5: Το κεφάλαιο, εταιρικά μερίδια.** Το κεφάλαιο ορίζεται σε 18.000,00€ διαιρούμενο σε 300 εταιρικά μερίδια ονομαστικής αξίας 60€ το καθένα.
- 7) **Άρθρο 6: Μεριδες συμμετοχής.** (βλ. 1.4.1)
- 8) **Άρθρο 7: Μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων.** Η μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων επιτρέπεται μόνο κατόπιν εγκρίσεως της συνελεύσεως των εταίρων, που ορίζει και το πρόσωπο προς το οποίο δύνανται να λάβει χώραν η μεταβίβαση και η οποία λαμβάνεται ως η §1 του άρθρου 38 του Ν. 3190/55 ορίζει.
- 9) **Άρθρο 8: Εταίροι, βιβλίο εταίρων.** Για τους εταίρους της εταιρείας τηρείται ειδικό βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται το όνομα του εταίρου, η ιθαγένεια και η διεύθυνση της έδρας ή της κατοικίας αυτού, οι εισφορές, το ύψος της μερίδας συμμετοχής και τα εταιρικά μερίδια εκάστου.
Κάθε μεταβολή του προσώπου εταίρου είτε της μερίδας συμμετοχής αυτού στην εταιρεία πρέπει να καταχωρείται στο βιβλίο εταίρων.

Έναντι της εταιρείας θεωρούνται εταίροι και μπορούν να ασκήσουν τα εκ του παρόντος καταστατικού είτε εκ του νόμου δικαιώματά τους μόνο οι καταχωρηθέντες στο βιβλίο εταιρών.

3. Έναρξη εργασιών, Θεώρηση βιβλίων, Τηρούμενα βιβλία εταιρείας και Λογιστική διαδικασία σύστασης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης

3.1 Έναρξη εργασιών – Θεώρηση βιβλίων

Μετά τη θεώρηση της εταιρικής σύμβασης (το καταστατικό δηλαδή) της Ε.Π.Ε. από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., το Ταμείο Νομικών και το Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, γίνεται η καταχώρηση της στο πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας. Το πρωτοδικείο χορηγεί στην εταιρεία ένα ή περισσότερα θεωρημένα αντίγραφα του καταστατικού, τα οποία η εταιρεία χρησιμοποιεί όπου της ζητηθούν.

Ένα από αυτά τα θεωρημένα από το πρωτοδικείο αντίγραφα του καταστατικού προσκομίζεται στη Δ.Ο.Υ. για να γίνει η εγγραφή της εταιρείας στο φορολογικό μητρώο αυτής. Ταυτόχρονα, η εταιρεία υποβάλλει και δήλωση ενάρξεως επιτηδεύματος, συμπληρώνοντας το κατάλληλο έντυπο. Η Δ.Ο.Υ. χορηγεί στην εταιρεία αριθμό φορολογικού μητρώου και προχωρεί στη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων αυτής.

Για την εγγραφή της εταιρείας δηλαδή, για την έναρξη εργασιών χρειάζεται να κατατεθούν στη Δ.Ο.Υ.:

- Α) Αντίγραφο του καταστατικού θεωρημένο από το πρωτοδικείο.
- Β) Το τριπλότυπο του ΤΑΠΕΤ που αποδεικνύει ότι κατατέθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η ανακοίνωση περί σύστασης της εταιρείας.
- Γ) Μισθωτήριο συμβόλαιο του οικήματος που μισθώνει η εταιρεία για γραφεία της έδρας αυτής. Εάν το οικήμα είναι ιδιοκτησία της εταιρείας, σχετική υπεύθυνη δήλωση.
- Δ) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομισθεί, μόλις κυκλοφορήσει, το Φ.Ε.Κ. με την ανακοίνωση σύστασης της εταιρείας.
- Ε) Δήλωση ενάρξεως, σε έντυπο της Δ.Ο.Υ., που προβλέπει το άρθρο 29 §1 του Ν. 2859/2000, εντός 30 ημερών από τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας.
- Στ) Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο.
- Ζ) Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας των μελών της Ε.Π.Ε.
- Η) Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των διαχειριστών.

Για τη θεώρηση των βιβλίων της εταιρείας χρειάζεται να κατατεθούν στη Δ.Ο.Υ.:

- A) Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο.
- B) Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας των μελών της Ε.Π.Ε.
- Γ) Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των διαχειριστών.

3.2 Τηρούμενα βιβλία από την Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας. Τα βιβλία αυτά είναι τα εξής:

- 1) **Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών.** Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών. Τα πρόσωπα που έχουν ορισθεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας ή περισσότεροι διαχειριστές και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών-ισολογισμών.
- 2) **Συγκεντρωτικό ημερολόγιο,** στο οποίο καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα, συγκεντρωτικά, όλες οι λογιστικές εγγραφές, όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κτλ.).
- 3) **Γενικό καθολικό,** στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
- 4) **Αναλυτικό καθολικό,** που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιος λογαριασμούς.
- 5) **Βιβλίο αποθήκης,** το οποίο είναι, επίσης, αναλυτικό καθολικό, αλλά αυτό κατ' εξαίρεση χρήζει θεώρησης πριν χρησιμοποιηθεί.
- 6) **Βιβλίο γραμμάτων εισπρακτέων και βιβλίο γραμμάτων πληρωτέων,** στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα (αυτά που παίρνει από πελάτες αντί για μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα (αυτά που δίνει στους προμηθευτές κτλ. συναλλασσομένους αντί για μετρητά) αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό χρονολογία λήξεως , χρονολογία πληρωμής , κτλ.) και αντικαθιστούν

τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβαθμίων λογαριασμών ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ και ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ.

- 7) **Αναλυτικά ημερολόγια.** Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχειρήσεως είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκестεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια κατηγορία ομοειδών πράξεων. Έτσι, στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις, που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφορών πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικός. Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές, για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχειρήσεως, που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσης στο τέλος αυτής. Έτσι, απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σε αυτά των εγγραφών της επόμενης χρήσης. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.
- 8) **Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των γενικών συνελεύσεων των εταιρών.**
- 9) **Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων διοικητικού συμβουλίου.**
- 10) **Βιβλίο εταιρών,** στο οποίο καταχωρούνται τα ονόματα των εταιρών, η ιθαγένεια, η διεύθυνση κατοικίας αυτών, οι εισφορές τους, καθώς και οι επερχόμενες μεταβολές στα πρόσωπα των εταιρών. Τα λογιστικά βιβλία που σημειώνονται παραπάνω, είναι τα γνωστά κατάστιχα των κλασικών συστημάτων. Τα σύγχρονα λογιστικά συστήματα σε κινητά φύλλα και τα μηχανογραφικά τέτοια χρησιμοποιούν διαφοροποιημένα βιβλία και στοιχεία. Επίσης, η συνεχώς εξαπλωμένη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχει επιφέρει πραγματική επανάσταση στον τρόπο τήρησης της λογιστικής. Οποιοδήποτε όμως λογιστικό σύστημα και αν εφαρμόζεται, τα βασικά στοιχεία των παραπάνω αναφερόμενων βιβλίων πρέπει να προκύπτουν εύκολα, όπως αναφέρει και η σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών.

3.3 Παραδείγματα λογιστικών εγγραφών συστάσεως Ε.Π.Ε.

Κατά τη σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης θα γίνουν οι παρακάτω λογιστικές εγγραφές καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου και καταβολής αυτού, όπως ορίζει ο νόμος.

• Παράδειγμα 1^ο – επί εισφορών σε χρήμα:

Έστω ίδρυση Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 18.000,00€ μετρητά. Μόλις θεωρηθούν τα βιβλία της εταιρείας θα γίνουν 2 εγγραφές, από τις οποίες η μία θα εμφανίσει την απαίτησή της κατά των εταίρων και η άλλη την καταβολή αυτού. Και οι 2 εγγραφές θα γίνουν την ίδια ημερομηνία, επειδή σύμφωνα με τον νόμο, το κεφάλαιο πρέπει να έχει καταβληθεί από τους εταίρους κατά τη σύνταξη του ιδρυτικού συμβολαίου.

Έστω ότι οι εταίροι είναι 2 και μετέχουν στην εταιρεία κατά ποσοστό 50% ο καθένας.

Ακολουθούν οι εγγραφές ενάρξεως:

1	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου	18.000,00	
33.03.0000 Λογ/σμός Εταίρου Α	9.000,00	
33.03.0001 Λογ/σμός Εταίρου Β	<u>9.000,00</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.06. Εταιρικό κεφάλαιο		18.000,00
Κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου		
2		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00.0000 Ταμείο	18.000,00	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		18.000,00
33.03.0000 Λογ/σμός Εταίρου Α		
33.03.0001 Λογ/σμός Εταίρου Β		
Καταβολή εισφορών των εταίρων σε μετρητά στο ταμείο της εταιρείας προς σχηματισμό εταιρικού κεφαλαίου.		

• Παράδειγμα 2^ο - επί εισφορών σε είδος:

Έστω ίδρυση Ε.Π.Ε. με κεφάλαιο 30.000,00€ από τους Α (12.000,00 σε μετρητά), Β (12.000,00 από τις οποίες 6.000,00 σε μετρητά και 6.000,00 σε μηχανήματα) και Γ (6.000,00 σε μετρητά). Το εταιρικό μερίδιο ορίστηκε σε 300,00€. Συνεπώς, έχουν ο Α μερίδια 40, ο Β μερίδια 40 και ο Γ μερίδια 20 – σύνολο των μεριδίων 100.

Θα γίνουν λοιπόν οι εξής εγγραφές:

1	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.0000 Εταίρος Α λογ/σμός εισφοράς σε χρήμα	12.000,00	
33.03.0001 Εταίρος Β λογ/σμός εισφοράς σε χρήμα	6.000,00	
33.03.0002 Εταίρος Β λογ/σμός εισφοράς σε είδος	6.000,00	
33.03.0003 Εταίρος Γ λογ/σμός εισφοράς σε χρήμα	6.000,00	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.06. Εταιρικό κεφάλαιο		30.000,00
Εγγραφή ανάληψης υποχρέωσης από τους ιδρυτές της εταιρείας για κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου.		
2		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00.0000 Ταμείο	24.000,00	
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	6.000,00	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.0000 Εταίρος Α λογ/σμός εισφοράς σε χρήμ		30.000,00
33.03.0001 Εταίρος Β λογ/σμός εισφοράς σε χρήμ		
33.03.0002 Εταίρος Β λογ/σμός εισφοράς σε είδος		
33.03.0003 Εταίρος Γ λογ/σμός εισφοράς σε χρήμ		
Εγγραφή καταβολής εισφορών των εταίρων		

Μετά τις εγγραφές θα συνταχθεί ο αρχικός ισολογισμός της εταιρείας, που θα έχει ως εξής:

ΑΡΧΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	6.000,00	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	30.000,00
38.00 ΤΑΜΕΙΟ	<u>26.000,00</u>		<u> </u>

30.000,00

30.000,00

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1. Μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) σε Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

1.1 Έννοια της μετατροπής της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Οι εταίροι της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης είναι δυνατό να αποφασίσουν τη μετατροπή της σε ανώνυμη εταιρεία για διάφορους λόγους, όπως για να ποριστούν κεφάλαια από την κεφαλαιαγορά, να ρευστοποιήσουν μέρος των κεφαλαίων που επένδυσαν στην εταιρεία, να

καρπωθούν φορολογικά πλεονεκτήματα που τυχόν απολαμβάνουν οι ανώνυμες εταιρείες.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης έχει τη δυνατότητα, τηρώντας ορισμένες προϋποθέσεις, να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία, χωρίς να υποβληθεί σε εκκαθάριση και διανομή. Η ανώνυμη εταιρεία διαδέχεται την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ως καθολικός διάδοχος και συνεχίζει την επιχειρηματική δραστηριότητά της. Τη μεταβολή αυτή ο νομός την ονομάζει «μετατροπή».

Από τη μετατροπή της σε ανώνυμη, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης παύει να διέπεται από το καθεστώς που διέπει τις εταιρείες αυτές και διέπεται εφεξής από το καθεστώς που διέπει τις ανώνυμες εταιρείες.

Με την καθιέρωση του θεσμού της «μετατροπής», ο νομοθέτης επιδιώκει την αποφυγή διαταράξεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εταιρείας, η οποία θα ήταν αναπόφευκτη χωρίς τον θεσμό αυτόν, αφού οι εταίροι θα ήταν υποχρεωμένοι να διαλύσουν την εταιρεία και να συστήσουν νέα εταιρεία.

Με τη «μετατροπή», η επιχειρηματική δραστηριότητα συνεχίζεται αδιάταρακτη και η εταιρεία αλλάζει απλώς νομική μορφή.

Δεν μεσολαβεί διακοπή της ζωής της εταιρείας. Η ζωή και η δραστηριότητα της συνεχίζεται αδιάταρακτη, μολονότι η μορφή αυτής μεταβάλλεται με την ολοκλήρωση των οριζόμενων από τον νόμο διατυπώσεων.

1.2 Ισχύουσες διατάξεις που διέπουν τη μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Για τη μετατροπή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 67 §1 και 3 του Ν. 2190/1920, που έχουν ως εξής:

- 1) Μετατροπή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρεία γίνεται με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου αριθμού των εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 38 §1 του Ν. 3190/1955, μετά από προηγούμενη εκτίμηση του Ενεργητικού και Παθητικού της, σύμφωνα με το άρθρο 9.

Στην περίπτωση αυτή, το κατώτερο όριο του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας, που θα προκύψει από την μετατροπή της Ε.Π.Ε., δεν μπορεί να υπολείπεται των 60.000,00€ αν η μετατροπή γίνεται μόνο με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, και των 300.000,00€ αν η μετατροπή γίνεται και με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 ή του Ν.

2166/93. Αν το ποσό της καθαρής ενεργητικής θέσης, το οποίο προκύπτει από την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Ε.Π.Ε., υπολείπεται από τα παραπάνω ελάχιστα όρια, η διαφορά καλύπτεται με νέες εισφορές των εταιρών ή και των τρίτων. Οι πρόσθετες εισφορές μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος.

- 2) Η απόφαση της συνέλευσης των εταιρών, που περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της ανώνυμης εταιρείας, καθώς και τη σύνθεση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου της, πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να υποβληθεί στον Υπουργό Εμπορίου (αρμόδια Νομαρχία) για έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κ.Ν. 2190/20.
- 3) Η παραπάνω απόφαση μαζί με τη σχετική έγκριση υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του ίδιου νόμου, (καταχώρηση στο Μητρώο Α.Ε. της Νομαρχίας και δημοσίευση ανακοίνωσης συστάσεως της ανώνυμης εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).
- 4) Πριν από την ολοκλήρωση των πιο πάνω διατυπώσεων δημοσιότητας, η μετατροπή δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα. Μετά την τήρηση των διατυπώσεων αυτών η από τη μετατροπή προερχόμενη εταιρεία συνεχίζει ως ανώνυμη εταιρεία.
- 5) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη διατύπωση για τη συνέχισή τους.
- 6) Η ονομαστική αξία της μετοχής της ανώνυμης εταιρείας που προέκυψε από την μετατροπή, πρέπει να είναι ίση με το εταιρικό μερίδιο ή με ακριβές πολλαπλάσιό του, και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 60.000,00€.
- 7) Οι εταίροι που διαφώνησαν μπορούν, έστω και αν το καταστατικό περιέχει αντίθετη διάταξη, να μεταβιβάσουν τα μερίδιά τους σε τρίτους.

1.3 Διαδικασία μετατροπής Ε.Π.Ε. σε Α.Ε.

Από τις παραταθείσες στην αμέσως προηγούμενη παράγραφο διατάξεις του άρθρου 67 §1 και 3 του Ν. 2190/1920 προκύπτει ότι, για να συντελεστεί η μετατροπή της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης σε ανώνυμη εταιρία, πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά σειρά οι ακόλουθες ενέργειες:

- I. Λήψη αποφάσεως σε συνέλευση των εταίρων για τη μετατροπή της Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. με πλειοψηφία των τριών τετάρτων του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα τρία τέταρτα του εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων θα ληφθεί αφού γίνει πρώτα η εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού της Ε.Π.Ε.
- II. Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της μετατρεπόμενης Ε.Π.Ε. από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν 2190/20.
- III. Σύσταση του καταστατικού της Α.Ε., που θα προκύψει από τη μετατροπή.
Στη σύνταξη του καταστατικού πρέπει να συμπράξει και ο δικηγόρος.
- IV. Συμβολαιογραφική πράξη, που θα επενδύσει τη σύμβαση μετατροπής στις Ε.Π.Ε. σε Α.Ε. και θα περιλαμβάνει και το καταστατικό της τελευταίας.
- V. Απόφαση της Νομαρχίας , που εγκρίνει τη σύσταση της Α.Ε. και το καταστατικό της.
- VI. Δημοσιότητα της μετατροπής, που για τη συντεινόμενη Α.Ε. περιλαμβάνει καταχώρηση της αποφάσεως στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της Νομαρχίας και δημοσίευση σχετικής ανακοινώσεως στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Η Ανώνυμη Εταιρεία είναι ένα νομικό πρόσωπο που έχει ως επί το πλείστον κερδοσκοπικό χαρακτήρα με κυριότερο πλεονέκτημα, οι

συμμετέχοντες σ αυτή (μέτοχοι) να ευθύνονται μόνο μέχρι το ύψος της συμμετοχής τους.

Αποτελεί τον πιο ξεκαθαρισμένο, τον πιο τέλεια νομοθετημένο και κατά το δυνατό οργανωμένο τύπο επιχειρηματικής μονάδας, χωρίς να σημαίνει ασφαλώς, ότι το νομικό και οργανωτικό πλαίσιο που διέπει την ανώνυμη εταιρεία δεν χρειάζεται εκσυγχρονισμό.

1. Δημοσιότητα Α.Ε. – Υπόδειγμα Ανακοινώσεως

1.1 Δημοσιότητα Α.Ε.

Σύμφωνα με το άρθρο 7β του Κ.Ν. 2190/20, που προστέθηκε στο νόμο με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86, η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

Α) Με την καταχώρηση της απόφασης του νομάρχη περί παροχής αδείας συστάσεως της Α.Ε. και εγκρίσεως του καταστατικού αυτής στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών, που τηρείται στην Υπηρεσία Εμπορίου της νομαρχίας της έδρας της εταιρείας.

Β) Με τη δημοσίευση σχετικής ανακοινώσεως με τα στοιχεία της ιδρυθείσας Α.Ε. στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Η δημοσίευση αυτή γίνεται με ευθύνη των ενδιαφερομένων και με τη διαδικασία που ορίζει η §13 του άρθρου 1 του Ν. 2941/2001 και η Υπουργική απόφαση Κ2-10200/2002.

Υποβάλλονται στην αρμόδια Νομαρχία μαζί με το συμβόλαιο συστάσεως της Α.Ε., έξι (6) αντίγραφα της ανακοινώσεως σύστασης που θα δημοσιευτεί στο Φ.Ε.Κ. Η Νομαρχία κρατά ένα (1) αντίγραφο της ανακοίνωσης, ένα (1) αντίγραφο κοινοποιεί στο οικείο Επιμελητήριο, και τα υπόλοιπα τα παραδίδει με απόδειξη στον εκπρόσωπο της υπό σύσταση Α.Ε., ο οποίος τα προσκομίζει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. για θεώρηση και πληρωμή του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου 1%.

Στην συνέχεια, η Δ.Ο.Υ. κρατά ένα (1) αντίγραφο και τα υπόλοιπα τα παραδίδει στον εκπρόσωπο της εταιρείας, με απόδειξη, για να τα προσκομίσει στο Εθνικό Τυπογραφείο προς δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ. Αποδεικτικό της κατάθε-

σης στο Εθνικό Τυπογραφείο, πρέπει να προσκομισθεί στην Νομαρχία εντός μηνός, αλλιώς η νεοσύστατη εταιρεία διαγράφεται από το Μητρώο Α.Ε. και η όλη διαδικασία συστάσεως αυτής ακυρώνεται.

Υπόδειγμα ανακοινώσεως

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρησης της συστάσεως της Α.Ε. με την επωνυμία με βάση τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20 στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών.

Την καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Υπηρεσίας μας και πήρε αριθμό Μητρώου η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία καθώς και η υπ' αριθ. απόφαση του Νομάρχη περί συστάσεως της άνω εταιρείας και εγκρίσεως του καταστατικού της, που καταρτίστηκε με την υπ' αριθ. πράξη του συμβολαιογράφου και τη διορθωτική πράξη του ιδίου.

Περίληψη του καταστατικού της εταιρείας:

1) Επωνυμία και διακριτικός τίτλος

2) Έδρα

3) Σκοπός

4) Διάρκεια

5) Ποσό και τρόπος καταβολής μετοχικού κεφαλαίου

.....

6) Μετοχές (αριθμός, είδος, ονομαστική αξία)

.....

7) Ημερομηνία λήξεως εταιρικής χρήσεως

.....

8) Αριθμός μελών Δ. Συμβουλίου και θητεία αυτού

.....

9) Πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο και θητεία αυτού (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, αριθ. ταυτότητας, ιδιότητα των μελών).

A)

B)

Γ)

Η θητεία του πρώτου Δ.Σ. είναι

10) Ελεγκτές πρώτης εταιρικής χρήσεως (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, αριθ. ταυτότητας).

A)

B)

.....

Αναπληρωματικοί:

A)

B)

.....

Εντολή Νομάρχη

Ο Διευθυντής

1.2 Προσωπικότητα Ε.Π.Ε.

Απόκτησης νομικής προσωπικότητας της Α.Ε.

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 7β του Κ.Ν. 2190/20, που προστέθηκε στο νόμο με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86, η ανώνυμη εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της οικείας Νομαρχίας της διοικητικής αποφάσεως,

για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της. Με την απόφαση αυτή και αντίγραφο της ανακοινώσεως σύστασης της εταιρείας, που εστάλη για δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ., η νεοσύστατη εταιρεία μπορεί να εγγραφεί στην οικεία Δ.Ο.Υ. και να λάβει αριθμό φορολογικού Μητρώου, καθώς και να θεωρήσει βιβλία και στοιχεία.

Πράξεις κατά το ιδρυτικό στάδιο. Πρόσωπα που έχουν ενεργήσει στο όνομα της υπό ίδρυση εταιρείας ευθύνονται για τις πράξεις αυτές, απεριόριστα και εις ολοκλήρου. Ευθύνεται όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν ρητά στο όνομά της κατά το ιδρυτικό στάδιο αν, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας, ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές τις πράξεις.

Όλες οι πράξεις που έγιναν πριν από την νομική προσωπικότητα της Α.Ε. είναι άκυρες και δεν υποχρεώνουν την υπό σύσταση εταιρεία, έστω και αν διενεργήθηκαν στο όνομά της, εκτός αν μετά τη σύσταση της εταιρείας αναγνωριστούν οι πράξεις αυτές από το καταστατικό που εγκρίθηκε ή από το διοικητικό συμβούλιο ή τη γενική συνέλευση.

Άκυρη είναι η σύμβαση αγοράς ακινήτου από την υπό ίδρυση Α.Ε. (πριν αυτή αποκτήσει νομική προσωπικότητα).

1.3 Χαρακτηριστικά Α.Ε.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

1. Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της
2. Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές
3. Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της
4. Η μακρά διάρκειά της (συνήθως 50 ετών)
5. Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων
6. Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία
7. Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας

2.1 Προϋποθέσεις Σύστασης Α.Ε.

Για την ίδρυση ανώνυμης εταιρείας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέρη ή κατά την έκφραση του νόμου το κεφάλαιο αυτής πρέπει

να αναληφθεί από δύο τουλάχιστον ιδρυτές (άρθρο 8, Κ.Ν. 2190/20). Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται.

Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρείας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα φυσικά πρόσωπα πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους (σύμφωνα με το άρθρο 127 του Αστικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του Ν.1329/83). Συμμετοχή ανηλικού στην ίδρυση ανώνυμης εταιρείας επιτρέπεται μόνο κατόπιν δικαστικής άδειας.

Κατώτερο όριο γενικώς για την ίδρυση Ανώνυμης Εταιρείας είναι 60.000,00€ (άρθρο 8, παρ.2 Κ.Ν. 2190/20), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 11 §1 του Ν.2579/98), ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου. Σύμφωνα με το Ν. 2842/2000, το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο για την ίδρυση Α.Ε. από 1/1/2002 ορίζεται στα 60.000,00€. Για τις ήδη υπάρχουσες εταιρείες προβλέπεται η δυνατότητα να συνεχίσουν να λειτουργούν με 2.5% χαμηλότερο κεφάλαιο (δηλ. 58.500,00€).

2.2 Διαδικασία σύστασης Α.Ε.

1) Προέγκριση Επωνυμίας και Διακριτικού Τίτλου

Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 1, του Ν. 2941/2001 απαραίτητη θεωρείται η διαδικασία προέγκρισης του δικαιώματος χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο Επιμελητήριο. Η προέγκριση αυτή γίνεται με βάση το σκοπό της εταιρείας και είναι ισχυρή για δύο (2) μήνες, διάστημα στο οποίο η εταιρεία οφείλει να καταστήσει οριστικό το δικαίωμα χρήσης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου με την εγγραφή της στο οικείο επιμελητήριο.

Η διαδικασία αυτή επιβεβαιώνει τη μη επιλογή κοινής επωνυμίας ή διακριτικού τίτλου με άλλη προϋπάρχουσα εταιρεία. Στην περίπτωση που, σύμφωνα με το δηλωθέντα σκοπό, η επιχειρηματική δραστηριότητα του αναγγέλλοντος υπάγεται στην αρμοδιότητα περισσότερων επιμελητηρίων, έγκυρη είναι η αναγγελία της έναρξης της επιχείρησης σε εκείνο που έχει αρμοδιότητα ως προς τον πρώτο από τους περισσότερους συσσωρευόμενους σκοπούς.

2) Σύνταξη Σχεδίου Καταστατικού

Το καταστατικό (βλ. 2.2.1) είναι ένα έγγραφο το οποίο περιέχει καταρχάς τη σύμβαση της σύστασης της Α.Ε. Επίσης το Καταστατικό περιλαμβάνει τους όρους οργάνωσης και λειτουργίας της Α.Ε. καθώς επίσης και τις συμβάσεις ανάληψης του μετοχικού Κεφαλαίου.

Τα πρόσωπα που συμβάλλονται για τη σύσταση της Α.Ε. λέγονται ιδρυτές. Οι ιδρυτές πρέπει να είναι ενήλικοι και να έχουν την ικανότητα διενέργειας εμπορικών πράξεων. Επίσης ιδρυτές Α.Ε. μπορεί εκτός από Φυσικά Πρόσωπα να είναι και Νομικά Πρόσωπα. Οι ιδρυτές πρέπει να είναι

τουλάχιστον δύο. Δεν επηρεάζει τη σύσταση και τη λειτουργία της Α.Ε. το γεγονός της μετέπειτα συγκέντρωσης όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο.

Το Καταστατικό καταρτίζεται πάντοτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο και κατά τη σύνταξη του πρέπει να παρίστανται οι ιδρυτές της Α.Ε. οι οποίοι και υπογράφουν. Οι ιδρυτές μπορούν να παρίστανται και με αντιπρόσωπο αρκεί να υπάρχει πληρεξουσιότητα με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Επίσης απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

3) Νομαρχία

Οι Ανώνυμες Εταιρείες οφείλουν να καταθέσουν το Καταστατικό τους στην Διοικητική αρχή προς έγκριση. Η αρμόδια αρχή για τις Ανώνυμες Εταιρείες είναι η Νομαρχία στην οποία υπάγεται η έδρα της εταιρείας, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις εταιρειών (όπως Πιστωτικά Ιδρύματα, ΑΕΔΕΚ, ΑΧΕΠΥ, ΠΑΕ, ΚΑΕ, κλπ.) που ορίζεται από τις οικείες διατάξεις ως αρχή η Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

Η Ανώνυμη Εταιρεία καταθέτει στην αρμόδια αρχή:

- A. Επικυρωμένο αντίγραφο του Καταστατικού.
- B. Τα Τέλη Δημοσιεύσεως της περίληψης του Καταστατικού στο Φ.Ε.Κ. (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.).
- Γ. Τη βεβαίωση προέγκρισης της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου από το οικείο Επιμελητήριο.
- Δ. Τα τέλη υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού 1 τοις χιλίοις..

Μετά την υποβολή των δικαιολογητικών αυτών, η αρμόδια αρχή ελέγχει το Καταστατικό και ακολούθως καταχωρεί την Α.Ε. στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Αμέσως μετά, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2941/2001, κοινοποιείται στο Επιμελητήριο η απόφαση σύστασης και η σχετική ανακοίνωση προς το Φ.Ε.Κ. από την εποπτεύουσα αρχή. Η επιχείρηση έχει την υποχρέωση να ολοκληρώσει την οριστική καταχώρηση στα μητρώα του Επιμελητηρίου μέσα σε 2 μήνες από την προέγκριση επωνυμίας.

4) Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου

Μετά το Ν. 2941/2001 η υποβολή δήλωσης και η καταβολή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου 1% επί του Μετοχικού Κεφαλαίου, υποβάλλεται μέσα σε 15 ημέρες από την καταχώρηση της πράξης σύστασης στο Μ.Α.Ε.

Για την καταβολή του Φ.Σ.Κ. πρέπει να προσκομίσει η εταιρεία δύο αντίγραφα του Καταστατικού (εκ των οποίων το ένα είναι αυτό που έχει θεωρηθεί από το Επιμελητήριο) επιταγή με το προδιαγεγραμμένο ποσό, δήλωση Φ.Σ.Κ. εις διπλούν. Θα θεωρηθεί το Καταστατικό και θα επιστραφεί το διπλότυπο καταβολής και το ένα από τα δύο αντίγραφα της δήλωσης Φ.Σ.Κ..

5) Δ.Ο.Υ.

Στη Δ.Ο.Υ. πρέπει να πληρωθεί επίσης ένα παράβολο Δημοσίου και εισφορά υπέρ ΤΑΠΕΤ. Το παράβολο αυτό αφορά τη μετέπειτα δημοσίευση της ανακοίνωσης της εταιρείας από το Εθνικό Τυπογραφείο (στη σελίδα 2010 δημοσιεύεται πίνακας με τα τέλη δημοσιεύσεως στο Φ.Ε.Κ., τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.).

6) Διοικητικό Συμβούλιο

Συγκρότηση σε σώμα.

Απαραίτητη διαδικασία για τη λειτουργία της εταιρείας στα πρώτα της βήματα είναι η συγκρότηση σε σώμα και η εξουσιοδότηση εκπροσώπων της εταιρείας.

Καταβολή και πιστοποίηση Μετοχικού Κεφαλαίου.

Καταβολή Κεφαλαίου: Παράλληλα με τις παραπάνω ενέργειες πρέπει να γίνει και η καταβολή σε μετρητά του μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρείας εκ μέρους των μετόχων της σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό, όπως αυτό προβλέπει το Καταστατικό.

Κάλυψη και πιστοποίηση Καταβολής Μετοχικού Κεφαλαίου: Μέσα στο πρώτο δίμηνο από τη σύσταση της εταιρείας, δηλαδή από την καταχώρηση της εγκριτικής απόφασης στο Μ.Α.Ε., το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση με μοναδικό θέμα ημερήσιας διάταξης την πιστοποίηση καταβολής ή μη του αρχικού Μετοχικού Κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου η παραπάνω αναφερόμενη πιστοποίηση της καταβολής ή μη αυτού από το Δ.Σ., πρέπει να γίνεται μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη της προθεσμίας καταβολής που όρισε το αρμόδιο όργανο κατά τη λήψη της απόφασης αύξησης (άρθρο 11 του Κ.Ν. 2190/1920).

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι η προθεσμία της καταβολής της αύξησης δεν μπορεί να ορισθεί μικρότερη του ενός μηνός ή εφόσον οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χ.Α. τις 15 ημέρες και μεγαλύτερη των τεσσάρων μηνών από την ημέρα λήψης της σχετικής απόφασης από το αρμόδιο όργανο (Γ.Σ. ή Δ.Σ.) στην περίπτωση όμως που δεν έχουν αναληφθεί από τους παλαιούς μετόχους της, διατίθενται ελεύθερα από το Δ.Σ. της εταιρείας (άρθρο 13 §5 του Κ.Ν. 2190/1920).

Μέσα σε είκοσι ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας πιστοποίησης ή μη καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου η εταιρεία υποχρεούται να υποβάλλει το πρακτικό αυτό με τη σχετική ανακοίνωση για το Εθνικό Τυπογραφείο, στη Νομαρχία της έδρας της εταιρείας ή στο Υπουργείο Ανάπτυξης (άρθρο 11 του Κ.Ν. 2190/1920). Αν περάσει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία των είκοσι

ημερών, τότε ανακαλείται η άδεια σύστασης της εταιρείας, στην περίπτωση του αρχικού Μετοχικού Κεφαλαίου (άρθρο 11 §5 και άρθρο 48 §1 του Κ.Ν. 2190/1920).

Με τα παραπάνω δικαιολογητικά πρέπει να συνυποβληθεί και το διπλότυπο εισπραξης της Δ.Ο.Υ., για τη δημοσίευση της παραπάνω ανακοίνωσης της πιστοποίησης καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου στο Φ.Ε.Κ.

Έλεγχος Πιστοποίησης Καταβολής Μετοχικού Κεφαλαίου

Η Διεύθυνση Εμπορίου της Νομαρχίας, όταν παραλαμβάνει έγγραφα που έχουν σχέση με πιστοποίηση ή αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου Ανώνυμης Εταιρείας εκδίδει απόφαση που ορίζει τους ελεγκτές για να ελέγξουν την καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου. Αντίγραφο της απόφασης αυτής κοινοποιείται και στην ενδιαφερόμενη εταιρεία για να ενημερωθεί περί αυτού.

2.2.1 Το καταστατικό

Στο άρθρο 2 του Ν. 2190/1920 αναφέρεται το υποχρεωτικό περιεχόμενο του Καταστατικού. Συγκεκριμένα το Καταστατικό πρέπει να περιέχει τις εξής διατάξεις:

- 1) **Άρθρο 1:** Την εταιρική επωνυμία. Η επωνυμία σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2190/1920 λαμβάνεται από το αντικείμενο της εταιρείας. Σε περίπτωση που ο σκοπός της εταιρείας εκτείνεται σε πολλά αντικείμενα η επωνυμία μπορεί να λαμβάνεται από τα κυριότερα από αυτά. Στην επωνυμία δύναται να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου ιδρυτού ή άλλου φυσικού προσώπου ενώ πρέπει να περιέχονται και οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρεία».
- 2) **Άρθρο 2:** Ο Σκοπός της Α.Ε. αφορά το αντικείμενο της δραστηριότητας το οποίο χαρακτηρίζει την Α.Ε. Το αντικείμενο μπορεί να είναι ευρύ ή πολλαπλό, δεν μπορεί όμως να είναι αόριστο ή γενικό (λ.χ. εμπορία γενικά). Ο σκοπός της Α.Ε. πρέπει να είναι νόμιμος και να μην αντιβαίνει στα χρηστά ήθη. Προσθήκη νέου αντικειμένου απαιτεί τροποποίηση του Καταστατικού ενώ δεν συνεπάγεται αναγκάως μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας.
- 3) **Άρθρο 3:** Η έδρα της εταιρείας. Ως έδρα της εταιρείας πρέπει να ορίζεται ένας Δήμος ή μία Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Δεν είναι απαραίτητο να αναγράφεται η ακριβής διεύθυνση, αν όμως αναγραφεί, σε περίπτωση αλλαγής της, ακόμα και στον ίδιο Δήμο ή

Κοινότητα, απαιτείται τροποποίηση του Καταστατικού. Το ίδιο φυσικά απαιτείται και σε αλλαγή Δήμου ή Κοινότητας.

- 4) **Άρθρο 4: Η διάρκεια της εταιρείας.** Η Α.Ε. πρέπει να έχει ορισμένη διάρκεια μετά την πάροδο της οποίας λύνεται. Ο νόμος δεν καθορίζει ανώτατο ή κατώτατο όριο διάρκειας. Η διάρκεια της Α.Ε. παρατείνεται με απόφαση της Γ.Σ. που πρέπει να ληφθεί πριν από τη λήξη της διάρκειας και να ληφθεί με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία.
- 5) **Άρθρο 5: Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του Μετοχικού Κεφαλαίου.** Το Μετοχικό Κεφάλαιο αναγράφεται πάντοτε σε χρήμα ακόμη και στην περίπτωση που εισφορές των μετόχων συνίστανται σε είδος.
Το μέρος του Κεφαλαίου που ισούται με το ελάχιστο όριο του Μ.Κ. για τις Α.Ε. είναι από 1/1/2002 60.000 ευρώ (άρθρο 8, του Ν. 2190/1920 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11, §1 του Ν. 2842/2000).
- 6) **Άρθρο 6: Το είδος των μετοχών, καθώς και ο αριθμός, η ονομαστική αξία και η έκδοσή τους.** Οι μετοχές της Α.Ε. μπορεί να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές, ανάλογα με το τι επιθυμούν οι ιδρυτές. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι καθίσταται υποχρεωτικό με βάση είτε το αντικείμενο της Α.Ε. είτε την διάρθρωση του ενεργητικού της, οι μετοχές να είναι ονομαστικές για τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11α του Ν. 2190/1920 (τραπεζικές, ασφαλιστικές κλπ.), στο άρθρο 24 του Ν. 2214/1994, στα άρθρα 3 και 4 του Π.Δ. 310/96, κλπ.
Η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (0,30) λεπτών ευρώ.
Οι μετοχές μπορεί να είναι κοινές ή προνομιούχες με δικαίωμα ή χωρίς δικαίωμα ψήφου.
Το Καταστατικό μπορεί να επιτρέπει ή να απαγορεύει τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή ανωνύμων σε ονομαστικές.
- 7) **Άρθρο 9 - 18: Η σύγκληση, η συγκρότηση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.** Πλέον των υποχρεωτικών διατάξεων των άρθρων αυτών το Καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα πρόσωπα (εκτός του ταμείου της εταιρείας του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και των τραπεζών που βρίσκονται στην Ελλάδα) στα οποία μπορούν να κατατεθούν οι μετοχές προκειμένου οι κάτοχοί τους να λάβουν μέρος. Στις συνελεύσεις. Επίσης το Καταστατικό μπορεί να καθορίζει και άλλα θέματα (πλην των οριζόμενων στο άρθρο 29 §3) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη απαρτία και θέματα (πλην των καθοριζόμενων από την §2 του άρθρου 31) για τα οποία προκειμένου να ληφθεί απόφαση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

8) **Άρθρο 19 - 27:** Η σύγκλιση, η συγκρότηση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Περιληπτικά στο Καταστατικό πρέπει να καθορίζεται ο αριθμός των μελών του Δ.Σ. (κατώτερος και ανώτερος) και ο χρόνος θητείας ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει την εξαετία. Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. που μπορεί να είναι μέτοχοι ή μη, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι και ελεύθερα ανακλητοί. Το Δ.Σ. επιτρέπεται εφόσον ορίζεται από το Καταστατικό να συνεδριάζει και σε τόπο εκτός της έδρας στην ημεδαπή ή μετά από ειδική άδεια του Υπουργού Εμπορίου στην αλλοδαπή.

9) **Άρθρο 28:** Για τους ελεγκτές.

10) **Άρθρο 29 - 31:** Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.

Επίσης υποχρεωτικά το Καταστατικό πρέπει να αναφέρει:

- Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή Νομικών Προσώπων που υπέγραψαν το Καταστατικό της εταιρείας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το Καταστατικό αυτό.

- Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή.

3. Έναρξη εργασιών, Θεώρηση βιβλίων, Τηρούμενα βιβλία και Λογιστική διαδικασία σύστασης ανώνυμης εταιρείας

3.1 Έναρξη εργασιών – Θεώρηση βιβλίων

Για την εγγραφή της εταιρείας δηλαδή, για την έναρξη εργασιών χρειάζεται να κατατεθούν στη Δ.Ο.Υ.:

- A) Αντίγραφο του καταστατικού θεωρημένο από το πρωτοδικείο.
- B) Φωτοαντίγραφο της απόφασης του Υπουργείου Εμπορίου ή της Νομαρχίας, που εγκρίνει τη σύσταση της εταιρείας και της ανακοινώσεως αυτής στο Φ.Ε.Κ.
- Γ) Το τριπλότυπο του ΤΑΠΕΤ που αποδεικνύει ότι κατατέθηκε στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η ανακοίνωση περί σύστασης της εταιρείας.

- Δ) Μισθωτήριο συμβόλαιο του οικήματος που μισθώνει η εταιρεία για γραφεία της έδρας αυτής. Εάν το οικήμα είναι ιδιοκτησία της εταιρείας, σχετική υπεύθυνη δήλωση.
- Ε) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομισθεί, μόλις κυκλοφορήσει, το Φ.Ε.Κ. με την ανακοίνωση σύστασης της εταιρείας.
- Στ) Φωτοαντίγραφο της δήλωσης και του αποδεικτικού πληρωμής του Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου 1%.
- Ζ) Δήλωση ενάρξεως, σε έντυπο της Δ.Ο.Υ., που προβλέπει το άρθρο 29 §1 του Ν. 2859/2000, εντός 30 ημερών από τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας.
- Η) Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο.
- Θ) Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας των μελών της Ε.Π.Ε.
- Ι) Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των διαχειριστών.

Για τη θεώρηση των βιβλίων της εταιρείας χρειάζεται να κατατεθούν στη Δ.Ο.Υ.:

- Α) Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο.
- Β) Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας των μελών της Ε.Π.Ε.
- Γ) Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας των διαχειριστών.
- Δ) Βεβαίωση του ΟΑΕΕ για την ασφάλιση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε. που έχουν συμμετοχή στο εταιρικό κεφάλαιο κατά ποσοστό τουλάχιστον 3% αντίστοιχα.

3.2 Τηρούμενα βιβλία από την Α.Ε.

Η ανώνυμη εταιρεία έχει υποχρέωση να τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας. Τα βιβλία αυτά, όπως και στην περίπτωση της Ε.Π.Ε. είναι τα ίδια, εκτός από 2 πρόσθετα που τηρεί η Α.Ε. Δηλαδή:

- 1) Βιβλίο απογραφών και ισολογισμών
- 2) Συγκεντρωτικό ημερολόγιο
- 3) Γενικό καθολικό
- 4) Αναλυτικό καθολικό
- 5) Αναλυτικό καθολικό
- 6) Βιβλίο αποθήκης
- 7) Βιβλίο γραμμάτων εισπρακτέων και βιβλίο γραμμάτων πληρωτέων
- 8) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των γενικών συνελεύσεων των μετόχων.
- 9) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων διοικητικού συμβουλίου.
- 10) Βιβλίο μετόχων. Η Α.Ε. υποχρεούται να τηρεί ειδικό βιβλίο μετόχων. Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση, ώστε να μπορούν να

καταχωρηθούν τα στοιχεία του μετόχου (ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση κτλ.), καθώς και τον αριθμό των μετοχών και των τίτλων που αυτός κατέχει.

- 11) **Βιβλίο μετοχών.** Και το βιβλίο αυτό, έχει ειδική γραμμογράφηση και σε αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι (οριστικοί και προσωρινοί τίτλοι) τόσο των ονομαστικών, όσο και των ανωνύμων μετοχών κατά αριθμητική σειρά και κατά σειρά έκδοσης.

3.3 Παραδείγματα λογιστικών εγγραφών συστάσεως Α.Ε.

Κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρείας θα γίνουν οι παρακάτω λογιστικές εγγραφές.

- Παράδειγμα 1^ο – επί εισφορών σε χρήμα:

Έστω ότι οι Α, Β και Γ ιδρύουν μία ανώνυμη εταιρεία με κεφάλαιο 60.000,00€ διαιρεμένο σε 20.000 μετοχές των 3,00€ η κάθε μία και οι Α και Β ανέλαβαν να καλύψουν από 4.000 μετοχές, ενώ ο Γ ανέλαβε τις υπόλοιπες 12.000 μετοχές. Η έκδοση των μετοχών πραγματοποιείται στην τιμή του άρτιου (δηλαδή στην ονομαστική).

Η πρώτη εγγραφή αποβλέπει στο να εμφανίσει την υποχρέωση που ανέλαβαν οι μέτοχοι να καλύψουν το κεφάλαιο, η δεύτερη εγγραφή θα εμφανίσει την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους και η τρίτη και τελευταία εγγραφή, τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στον λογαριασμό "40.00"- Καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο.

1	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου	60.000,00	
33.03.0000 Μέτοχος Α 4.000Χ3=	12.000,00	
33.03.0001 Μέτοχος Β 4.000Χ3=	12.000,00	
33.03.0002 Μέτοχος Γ 12.000Χ3=	<u>36.000,00</u>	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		60.000,00
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. από τους μετόχους.		
2		
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.03.0000 Καταθέσεις όψεως	60.000,00	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03. Λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		60.000,00
33.03.0000 Μέτοχος Α		

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		27.900,00
Αξία εισφερομένων μετόχου Α	14.400,00	
Αξία εισφερομένων μετόχου Β	<u>13.500,00</u>	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.03.0000 Καταθέσεις όψεως		32.100,00
Μετρητά εισφερόμενα μετόχου Α	600,00	
Μετρητά εισφερόμενα μετόχου Β	1.500,00	
Μετρητά εισφερόμενα μετόχου Γ	<u>30.000,00</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		60.000,00
33.04.0000 Μέτοχος Α	15.000,00	
33.04.0001 Μέτοχος Β	15.000,00	
33.04.0002 Μέτοχος Γ	<u>30.000,00</u>	
Καταβολή εισφορών από τους μετόχους		
3		
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		60.000,00
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		60.000,00

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	27.900,00	40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	60.000,00
38.00 ΤΑΜΕΙΟ	<u>32.100,00</u>		
	<u>60.000,00</u>		<u>60.000,00</u>

Ο άνω ισολογισμός θα καταχωρηθεί και στο βιβλίο απογραφών – ισολογισμών, ως απογραφή ενάρξεως, με λεπτομερή ανάλυση όλων των στοιχείων που τον συγκροτούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Μετατροπή ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.) σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

1.1 Ισχύουσα εμπορική νομοθεσία

Περίπτωση σπάνια, που ωστόσο αντιμετωπίζεται, την μετατροπή της ανώνυμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης διέπουν οι διατάξεις του άρθρου 66 του Ν. 2190/1920, που ορίζουν ότι:

1. Η μετατροπή ανώνυμης εταιρείας σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 §3 και 4 και 31 §2, μετά από προηγούμενη εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της.

Στην περίπτωση αυτή, το εταιρικό κεφάλαιο δεν μπορεί να υπολείπεται από το ελάχιστο όριο που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Ν. 3190/1955, όπως ισχύει, εκτός αν η διαφορά αυτή καλυφθεί με νέα εισφορά,εταίρων.

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και να περιλαμβάνονται σε αυτήν οι όροι του καταστατικού της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.

2. Από την συντέλεση των κατά το άρθρο 8 του Ν. 3190/1955 δημοσιεύσεων και παράλληλα των διατυπώσεων δημοσιότητας του άρθρου 7β για την γενόμενη μετατροπή, η μετατρεπόμενη ανώνυμη

εταιρεία συνεχίζεται υπό τον τύπο της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Πριν από την ολοκλήρωση των πιο πάνω διατυπώσεων δημοσιότητας, η μετατροπή δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα. Μετά την επέλευση της μετατροπής, οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται διακοπή τους.

1.2 Διαδικασία μετατροπής Α.Ε. σε Ε.Π.Ε.

Σύμφωνα με τα όσα ορίζει το παραπάνω άρθρο 66 του Ν. 2190/1920, για να γίνει μετατροπή μιας Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. και με τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν. 3190/55, όπου είναι ταυτόσημες, θα πρέπει να συντρέξουν τα ακόλουθα:

1) Η μετατροπή γίνεται κατόπιν απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων της μετατρεπόμενης, η οποία πρέπει να ληφθεί με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 29 § 3 και 31 § 2 του Ν. 2190/20.

Για την απαρτία αυτή, απαιτείται:

A) Να παρίστανται ή να αντιπροσωπεύονται στην συνέλευση, μέτοχοι που εκπροσωπούν τα $\frac{2}{3}$ του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου ή αν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή, συγκαλείται νέα γενική συνέλευση στην οποία αρκεί το $\frac{1}{2}$ του κεφαλαίου ή αν και πάλι δεν επιτευχθεί και η απαρτία αυτή, συγκαλείται μία τρίτη γενική συνέλευση στην οποία αρκεί το $\frac{1}{3}$ του καταβλημένου κεφαλαίου.

B) Οι αποφάσεις λαμβάνονται σε κάθε περίπτωση, με πλειοψηφία των $\frac{2}{3}$ των ψήφων που εκπροσωπούνται στην συνέλευση.

2) Πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, δηλαδή το καταστατικό, στο οποίο θα περιλαμβάνονται οι ουσιώδεις διατάξεις του Ν. 3190/55.

Ο συμβολαιογράφος θα προχωρήσει στην κατάρτιση της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξεως με βάση κυρωμένο αντίγραφο πρακτικού της γενικής συνέλευσης των μετόχων της Α.Ε.

Κατά τα λοιπά, θα ακολουθήσει η διαδικασία που απαιτείται και στην σύσταση οποιασδήποτε εταιρείας περιορισμένης ευθύνης.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι μορφές όλων των εταιρειών που αναφέραμε και αναπτύξαμε, ποικίλουν ανάλογα με τις προσδοκίες της εταιρείας που δύναται να συσταθεί.

Η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση θα εξετασθούν οι επιδιωκόμενοι σκοποί, τα διατεθειμένα μέσα και υπάρχουσες σχέσεις που συνδέουν τα προς τον συνεταιρισμό φυσικά πρόσωπα. Από τα κριτήρια αυτά θα προκύψει η επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρείας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι μορφές όλων των εταιρειών που αναφέραμε και αναπτύξαμε, ποικίλουν ανάλογα με τις προσδοκίες της εταιρείας που δύναται να συσταθεί.

Η επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση θα εξετασθούν οι επιδιωκόμενοι σκοποί, τα διατεθειμένα μέσα και υπάρχουσες σχέσεις που συνδέουν τα προς τον συνεταιρισμό φυσικά πρόσωπα. Από τα κριτήρια αυτά θα προκύψει η επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρείας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΤΑΞΕΙΣ
ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ
ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΕΙΣ
ΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΕΙΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
4^η ΕΚΔΟΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2007
- ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΛΕΟΝΤΑΡΗΣ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ
ΑΘΗΝΑ 2006
- ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΛΕΟΝΤΑΡΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
Ε.Π.Ε.
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ
2^η ΕΚΔΟΣΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ
ΑΘΗΝΑ 2008
- INTERNET www.chania.eu
www.gge.gr
www.pandektis.gr
www.taxheaven.gr